

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Možnosti rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji

Tourism Development Possibilities in Zlin Region

Student:	Oldřich Sitko
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Martina Janásová

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student:

Oldřich Sitko

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6501R006 Ekonomika cestovního ruchu

Specializace:

02 Ekonomika cestovního ruchu

Téma:

Možnosti rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji
Tourism Development Possibilities in Zlin Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Metodika zpracování a cíl práce
3. Teoretický vstup do problematiky
4. Vymezení a charakteristika Zlínského regionu
5. Zhodnocení výsledků ankety
6. Závěr a doporučení

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3.

KOTLER, P. *Marketing management*. Přel. V. Dolanský, S. Jurnečka. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. 719 s. ISBN 80-247-0016-6.

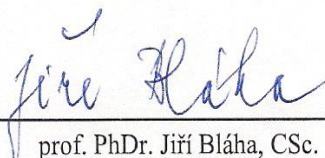
PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Idea servis, 2007. 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

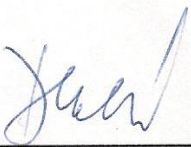
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Janásová**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

MÍSTOPŘÍSEŽNÉ PROHLÁŠENÍ O SAMOSTATNÉM VYPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci na téma „Možnosti rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji“, včetně všech příloh, vypracoval samostatně a použil v ní jediné pramenů, které cituji a uvádím v přiloženém seznamu použité literatury.

V Uherském Hradišti:

Oldřich Sitko

Poděkování

Nejdříve bych na tomto místě chtěl poděkovat svojí rodině, která mě plně podporovala v mém studiu, poté bych chtěl poděkovat Ing. Martině Janásové za vedení mé práce a za cenné rady, které mi poskytla během celé přípravy této bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD	8
2	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU	10
2.1	CESTOVNÍ RUCH A SLUŽBY ČR	10
2.2	TYPOLÓGIE CESTOVNÍHO RUCHU	12
2.3	DRUHY CESTOVNÍHO RUCHU.....	14
2.4	TYPOLÓGIE ÚČASTNÍKŮ CESTOVNÍHO RUCHU	15
3	ZLÍNSKÝ KRAJ JAKO DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU	17
3.1	RAJONIZACE CESTOVNÍHO RUCHU V ČR.....	17
3.2	DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU	19
3.3	POSTAVENÍ CESTOVNÍHO RUCHU V REGIONU	21
3.4	MARKETING DESTINACE ZLÍNSKA.....	22
4	VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE	24
4.1	POLOHA A ČLENĚNÍ	24
4.2	HISTORIE	26
4.3	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA V KRAJI	27
4.4	STRATEGIE A PROJEKTY	29
4.5	NÁVŠTĚVNOST ZLÍNSKÉHO KRAJE	31
4.6	PROPAGACE A TURISTICKÁ INFORMAČNÍ CENTRA (TIC)	33
5	PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	38
5.1	UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ SLUŽBY	38
5.2	ZLÍNSKO A LUHAČOVICKÉ ZÁLESÍ	43
5.2.1	Přírodní atraktivita.....	43
5.2.2	Kulturně-historické atraktivita	46
5.2.3	Společenské atraktivita	49
5.2.4	Wellness a sportovně-rekreační turistika	52
5.3	UHERSKOHRADIŠŤSKO	54
5.3.1	Přírodní atraktivita.....	54
5.3.2	Kulturně-historické atraktivita	55
5.3.3	Společenské atraktivita	57
5.3.4	Wellness a sportovně-rekreační turistika	58
5.4	VSETÍNSKO	59
5.4.1	Přírodní atraktivita.....	59
5.4.2	Kulturně-historické atraktivita	60
5.4.3	Společenské atraktivita	61
5.4.4	Wellness a sportovně-rekreační turistika	63
5.5	KROMĚŘÍŽSKO	64
5.5.1	Přírodní atraktivita.....	64

5.5.2 Kulturně-historické atraktivity	65
5.5.3 Společenské atraktivity	66
5.5.4 Wellness a sportovně-rekreační turistika	67
5.6 SWOT ANALÝZA	68
6 DOPORUČENÍ A ZÁVĚR	76
6.1 DOPORUČENÍ	76
6.2 ZÁVĚR	77
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	79
SEZNAM ZKRATEK	83
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	84
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	86
SEZNAM TABULEK	87
SEZNAM PŘÍLOH	88

1 ÚVOD

Bakalářskou práci na téma „Možnosti rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji“ jsem si vybral proto, že si myslím, že je v tomto regionu velký potenciál pro rozvoj CR, který není úplně využit. Myslím si, že pro Zlínský kraj je zachování kulturních tradic, jedním z nejdůležitějších priorit, protože na území tohoto kraje se setkávají hned tři etnografické oblasti, které se navzájem prolínají. A právě tyto tři oblasti, které si zachovaly své zvyky a obyčeje, kulturní tradice a společenské akce, mohou potenciálním klientům cestovního ruchu mnohé nabídnout. Cestovní ruch také ovlivňuje mnoho ekonomických ukazatelů jako např. podíl na tvorbě HDP, vytváření nových pracovních a podnikatelských příležitostí a s tím spojené snižování nezaměstnanosti, rozvoj sociálně-kulturního zázemí regionu, účinky poptávky v CR na ostatní odvětví, platební bilance, vliv na příjmy do státního rozpočtu a místních rozpočtů.

Zlínský kraj je považován za turistickou destinaci z mnoha hledisek. Turistická destinace je oblast, pro kterou je typický určitý druh služeb cestovního ruchu. Důležitá je existence produktů a souborů nabídky služeb cestovního ruchu a realizace cestovního ruchu v daném regionu jako např. nejružnější atraktivity, kulturně-historické památky, úroveň infrastruktury aj.; z tohoto hlediska vycházela tzv. rajonizace, ke které se ještě vrátím v rámci České republiky a jejímu rozdělení na turistické regiony. Mnoho regionů nemá ještě zcela využito svého potenciálu v oblasti cestovního ruchu a tady není výjimkou ani kraj Zlínský. V závěru této práce jsem proto představil několik řešení, které by mohly napomoci rozvíjet CR nebo odstranit některé závažné i méně závažné nedostatky.

Na základě orientace této práce jsou hlavní cíle vymezeny takto:

- představit Zlínský kraj jako zajímavou destinaci cestovního ruchu
- vymežit nejdůležitější atraktivity regionu
- vymežit atraktivity, které svůj potenciál zatím naplno nevyužily
- zaměřit se na všeobecnou problematiku cestovního ruchu ve Zlínském kraji
- poukázat na nedostatky, které brání v rozvoji CR

- navrhnout možná opatření, která by mohla přispět k rozvoji celého kraje v oblasti CR

Pro svůj metodický postup jsem zvolil sběr sekundárních dat především z brožur, prospektů, průvodců a knih, data jsem roztřídil do čtyř skupin v každém regionu a následně jsem vytvořil analýzu základních atraktivit zakončenou SWOT analýzou. Také jsem využil poznatků a informací zaměstnanců krajského úřadu a Centrály cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s., kteří mi poskytli cenné a aktuální informace, různé propagační a informační materiály.

Text je systematicky rozčleněn do šesti kapitol, přičemž první dvě jsou věnovány teoretické části, kde vymezují základní definice CR a postavení cestovního ruchu v regionu Zlínska. Další část jsem věnoval charakteristice a vymezení Zlínského kraje, kde jsem se zabýval podkapitolami přímo souvisejícími s cestovním ruchem. V bloku, který následuje bezprostředně poté, jsem se snažil oblast rozdělit do čtyř regionů – Zlínsko a Luhačovické Zálesí, Uherskohradištsko, Kroměřížsko a Vsetínsko a v každém takovém regionu jsem chtěl vymezit atraktivity ze čtyř kategorií a to atraktivity přírodní, kulturně-historické, společenské a wellness a sportovně-rekreační turistiku. Následuje SWOT analýza a doporučení možných řešení, která by mohla přispět k rozvoji CR v kraji.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

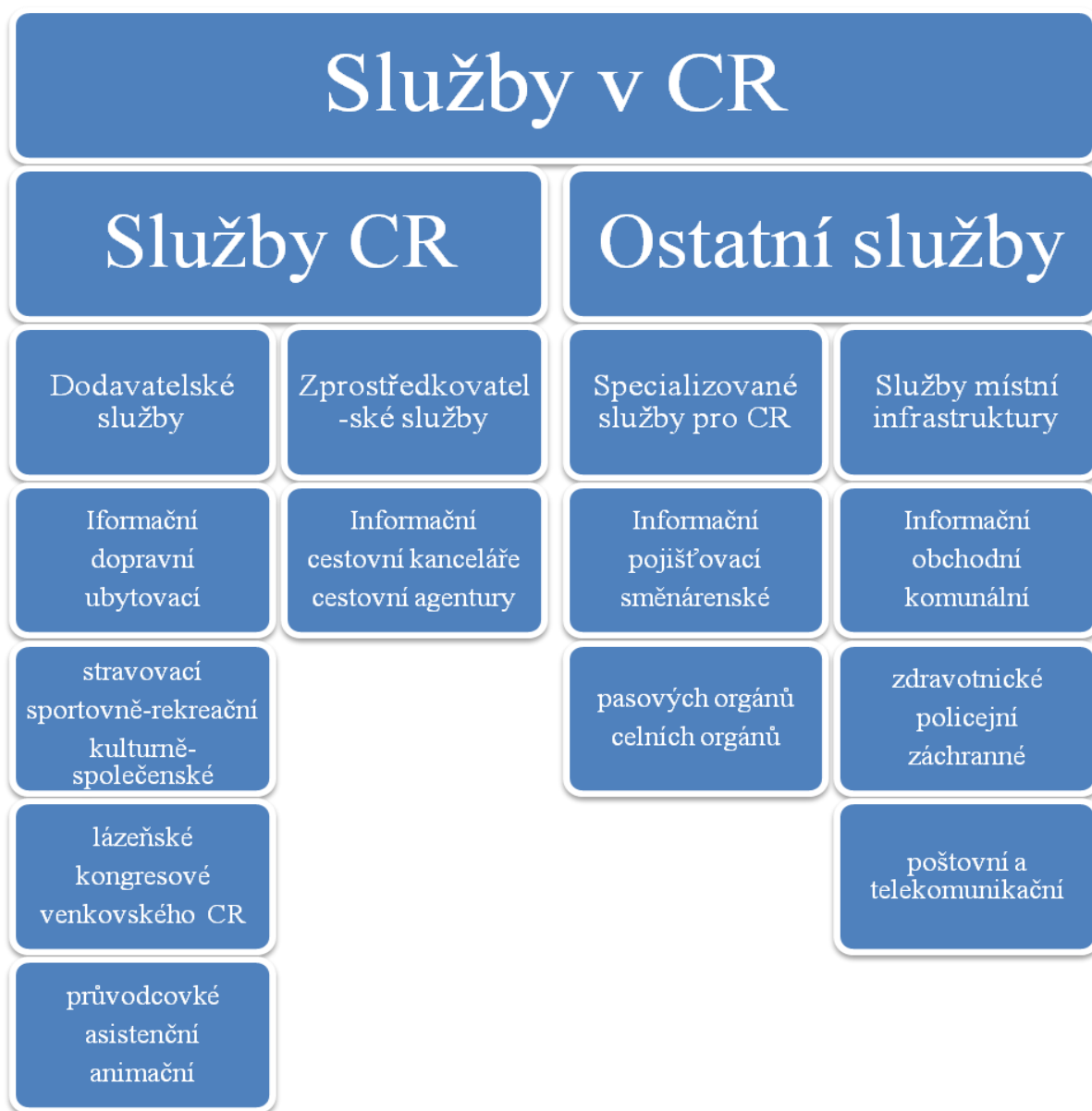
2.1 Cestovní ruch a služby CR

Vymezení cestovního ruchu je jedním ze základních předpokladů teoretické části, protože dané odvětví se prolíná celou mou bakalářskou prací, a proto je třeba vymezení vysvětlit z mnoha úhlů. Cestovní ruch je vlastně soubor několika různých navzájem se propojujících celků. Těmito celky rozumíme dostatek volného času, stravovací a ubytovací služby, atraktivita aj. Bez služeb by nemohl existovat ani samotný cestovní ruch. Lidé dnes musejí mít myšlenku, že chtějí něco poznat, něco navštívit, někam se podívat nebo se i něco naučit a pokud je toto kritérium splněno, pak se v návaznosti na tuto touhu někam cestovat, nabalují všechny ostatní služby, které přímo souvisejí s cestováním.

Podle Světové organizace cestovního ruchu (WTO – World Tourism Organization) je cestovní ruch jedním z největších zaměstnavatelů na světě. Statisticky je prokázáno, že přibližně každé osmé až deváté pracovní místo ve světě je vyvoláno cestovním ruchem. Cestovní ruch se tedy podílí na celkové zaměstnanosti 9 – 10 %, což je opravdu velké číslo. Se zaměstnanci v cestovním ruchu se setkáváme každodenně, aniž si to třeba uvědomujeme. V podstatě všichni zaměstnanci stravovacích, ubytovacích, směnářských služeb, pracovníci v turistických informačních centrech, zaměstnanci v dopravě aj., ti všichni pracují v odvětví cestovního ruchu a poskytují tak lidem určité služby. Počítá se s tím, že tento segment bude čím dál tím dynamičtější.

Cestovní ruch je výrazně ovlivněn výběrem správného místa. Tvorba úspěšného turistického produktu závisí na shodě kvality a kapacit, na odpovědích na potřeby různých trhů. Cestovní ruch vzbuzuje pozornost podnikatelů, vlády a veřejnosti. Cestovní ruch je charakteristický tím, že má mnoho konkurentů, kteří usilují o získání lidí ochotných cestovat. Myslím si, že tak jako kam cestujeme a jakým způsobem cestujeme, bychom si měli více přiblížit služby, které s cestovním ruchem přímo a leckdy i nepřímo souvisejí. Podle Heskové (2006) můžeme služby rozdělit na služby pro cestovní ruch a ostatní služby takto:

Tab. 2. 1 - Služby v cestovním ruchu [4]

Zaujala mne také definice Světové organizace turismu (WTO), kde je cestovní ruch definován jako souhrn určitých aktivit osob, které cestují mimo své přirozené prostředí, pobývajících zde na kratší dobu než je jeden rok za účelem trávení volného času nebo za účelem podnikání. Do této definice se zahrnuje i souhrn procesů budování a provozování zařízení pro klienty cestovního ruchu, tak i aktivity osob, které tyto služby nabízejí a zprostředkovávají. Dále aktivity spojené s využíváním a ochranou zdrojů pro cestovní ruch a souhrn politických a veřejně právních subjektů a reakci místních komunit a ekosystému na uvedené aktivity.

2.2 Typologie cestovního ruchu

V odborné literatuře můžeme nalézt řadu různých kritérií cestovního ruchu. Rozdělení forem CR na základní koresponduje s rozdělením potřeb na primární, které jsou cílem účasti na cestovním ruchu. Specifické formy uspokojují potřeby nejrozumnějších spotřebitelských segmentů a s vývojem společnosti jsou stále rozmanitější a jejich nabídka se bude i nadále rozšiřovat.

Klasifikační hlediska podle Jakubíkové (2009, s. 20) jsou:

Tab. 2. 2 - Typologie CR 1/2 [2]

Základní členění	domácí
	zahraniční (příjezdový, výjezdový, tranzitní)
Motivace účasti	rekreační
	kulturně poznávací
	vzdělávací
	společenský (přátelé, společenské akce)
	sportovní
	náboženský
	zdravotní a léčebný
	MOTIVY: svatba, oslava výročí, nákupy, politické systémy, vojenské akce)
Platební bilance státu	zahraniční cestovní ruch - aktivní
	zahraniční cestovní ruch - pasivní
Délka pobytu	krátkodobý
	střednědobý
	dlouhodobý
Způsob organizace	organizovaný
	Neorganizovaný

Tab. 2. 3 - Typologie CR 2/2 [2]

Počet účastníků	individuální (1 osoba, rodina)
	Skupinový
Věk účastníků	Mládež
	rodiny s dětmi, dospělí
	Senioři

Způsob financování	Komerční
	Sociální
Prostředí	Město
	Venkov
	střediska (areály) cestovního ruchu
	lázně
Intenzita turistických proudů	stálá
	sezonní
	mimosezonní
Způsob ubytování	ubytovací zařízení (hotely, motely, penziony, hostely, botely aj.
	kempy
	chaty a chalupy
	ubytování v soukromí
Doprava	silniční individuální (automobil, motocykl, kolo)
	autobusová
	železniční
	lodní
	letecká
	Kombinovaná
	Vertikální
	městská hromadná doprava
Stravování	individuální
	Společné
	intenzita : snídaně, polopenze, plná penze,
	all inclusive

Zde máme vymezenu základní klasifikaci typologie cestovního ruchu, ale pro pochopení dané problematiky i z ekonomického hlediska a k jistému prohloubení poznatků ke studiu je nezbytné si některé pojmy dále přiblížit. Líbila se mi primárně definice základních typologií podle českého statistického úřadu, který tyto definice využívá jako základní výchozí termíny pro stanovení podílu cestovního ruchu na ekonomice ČR.

Dle českého statistického úřadu bychom to mohli rozlišit následovně: [3]

- **příjezdový cestovní ruch (neboli aktivní)** – zahrnuje návštěvu a pobyt nerezidentů na ekonomickém území České republiky. Spotřeba příjezdového cestovního ruchu je chápána jako celkový objem prostředků vydaných na cestovní ruch nerezidenty a plynoucích do ČR.;

- **domácí cestovní ruch** – představuje cestovní ruch rezidentů na území České republiky. Spotřeba domácího cestovního ruchu je nicméně chápána širším způsobem. Zahrnuje spotřebu rezidentských návštěvníků na tuzemských cestách, ale i část spotřeby spojené s cestami do zahraničí, pokud byla tato spotřeba realizována v ČR (např. marže cestovních kanceláří či agentur zajišťujících zahraniční zájezd);
- **výjezdový cestovní ruch (neboli pasivní)** – zahrnuje návštěvu a pobyt rezidentů mimo ekonomické území České republiky. Nezahrnuje výrobky zakoupené na cestu nebo po cestě ve vlastní zemi (ty patří do spotřeby domácího cestovního ruchu);
- **vnitřní cestovní ruch (domácí a příjezdový)** – je cestovní ruch rezidentů i nerezidentů na ekonomickém území České republiky;
- **zahraniční cestovní ruch** – zahrnuje příjezdový a výjezdový cestovní ruch.

2.3 Druhy cestovního ruchu

V praxi se většinou můžeme setkat s tím, že se určité druhy cestovního ruchu navzájem prolínají, někdy se dokonce mohou vzájemně zastoupit. Kombinace těchto druhů je dokonce dnes determinována vzájemnou propojeností nabídky a poptávky v souhrnu služeb v cestovním ruchu. Například rekreační cestovní ruch se nejčastěji kombinuje se sportovním, zdravotním a kulturním cestovním ruchem, lázeňský s kulturním a zdravotním cestovním ruchem apod. Pro účely této práce postačí, když přiblížím pouze základní a nejvíce známé druhy, s nimiž se rozhodně můžete na území Zlínského kraje setkat. Jsou to: (Drobná; Morávková, 2007, s. 17) [1]

- **rekreační cestovní ruch (recreation)** – je druh cestovního ruchu, pro který je charakteristický pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí kombinovaný s různými rekreačními aktivitami (pohybové a nenáročné sportovní činnosti, např. procházky, táboření v přírodě, chataření, chalupaření a jiné) má vliv na organismus a duševní pohodu člověka;

- **kulturně-poznávací cestovní ruch (cultural tourism)** – je zaměřený především na poznávání kulturně-historických památek (hradů, zámků, lidové architektury), kulturních zařízení (muzeí, galerií), kulturních akcí (divadelních představení, festivalů, folklórních akcí), kulturní krajiny (parků, zahrad);
- **cestovní ruch společenský (outgoing tourism)** – je spojen s návštěvami příbuzných, poznávání jiných lidí, získávání přátel a poznávání života určité skupiny lidí (pobyty v rodinách, účast na společenských akcích apod.);
- **sportovní cestovní ruch (sport tourism)** – je charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Do těchto činností můžeme zahrnout například turistiku, ta může být pěší, horská, vodní, cykloturistika, mototuristika (karavanning, kempování) a další činnosti jako např. lyžování, bruslení, tenis, plavání, golf apod.; [4] [1]

Chtěl bych tento text doplnit ještě o jednu kategorii CR, která se také stává trendem v cestování a tou je **kongresový cestovní ruch (convention tourism)**.

- **kongresový cestovní ruch** – je nejčastěji organizování kongresů, konferencí, symposií, seminářů, výstav a veletrhů. Ale nejde jen o kongresové akce, jak by se na první pohled mohlo zdát, ale jsou zde zahrnuty také doprovodné, před kongresové a po kongresové programy, spojené s účelným využitím volného času v kongresovém místě, v navštíveném regionu nebo státě.

Se všemi těmito druhy se ve Zlínském kraji můžete setkat. Příklady některých míst, kde se tyto formy vyskytují, uvedu samozřejmě v mé aplikační části této práce.

2.4 Typologie účastníků cestovního ruchu

Víme, co znamená pojem cestovní ruch, známe okolnosti, proč lidé cestují a jaký k tomu mají motiv. Ale stále nevíme, jací jsou vlastně účastníci cestovního ruchu, resp.

jejich obecné definice. Je důležité si tyto pojmy přiblížit, protože jsou to právě návštěvníci, účastníci cestovního ruchu, turisté, kvůli nimž se region, popř. stát zasazuje o rozvoj cestovního ruchu v daném místě nebo lokalitě. Bez „cestovatelů“ by se cestovní ruch rozvíjel jen velmi pomalu, zdali vůbec. Nazýváme to odborně typologií návštěvníků:

- **Návštěvník** je účastník cestovního ruchu. Návštěvníci se dělí na jednodenní návštěvníky (někdy nazýváni také exkurzionisté nebo výletníci) a **turisty**.
 - ✓ **Jednodenní návštěvník** se účastní cestovního ruchu bez přenocování.
 - ✓ **Turista** je účastník cestovního ruchu, který alespoň jednou přenocuje mimo své obvyklé prostředí.
- **Tranzitní návštěvník** je samostatnou kategorií, neboť může být obecně jednodenní, ale také turista. Jedná se o návštěvníky, kteří se zastaví v dané lokalitě nebo zemi na své cestě do jiného cíle cesty. Z hlediska definice sem spadají rovněž letecké transfery.

Kromě výše zmíněné typologie lze návštěvníky rozlišit na dvě základní kategorie:

- **Rezident (domácí návštěvník)**, jehož domácí země je stejná jako navštívená země; může to být občan sledované země i cizí státní příslušníci žijící ve sledované zemi.
- **Nerezident (zahraniční návštěvník)**, jehož sídlo země je odlišné, než je navštívená země; za nerezidenta je také považován občan sledované země trvale žijící v cizině. [5]

3 ZLÍNSKÝ KRAJ JAKO DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU

Zlínský kraj se určitě může považovat za destinaci cestovního ruchu z několika hledisek. Je zde dostatek míst, která mohou návštěvníci navštívit. Přírodní předpoklady, kulturní předpoklady, sportovní vyžití a mnoho jiných příležitostí. Proto bych zde chtěl přiblížit, co si vlastně pod pojmem destinace můžeme představit. Nejprve se ale zaměřím na rajonizaci CR v ČR, podle které byly nově rozděleny regiony do turistických oblastí a schváleny agenturou CzechTourism a Ministerstvem pro místní rozvoj. Toto rozdělení je důležité pro samotné vymezení destinace cestovního ruchu.

3.1 Rajonizace cestovního ruchu v ČR

Rajonizaci chápeme jako rozdělení oblastí do turistických regionů, které se od sebe liší především významem v rámci České republiky. První kategorie zahrnuje oblasti a lokality, které mají mezinárodní význam, ve druhé kategorii jsou oblasti národního významu, třetí kategorie zahrnuje oblastní působnost a poslední čtvrtá, ta obsahuje místa pouze s lokálním významem.

Hodnotícími faktory při kategorizaci oblastí jsou:

- přírodní podmínky (hory, lesy, vodní plochy)
- výsledky lidské činnosti (kulturně-historické památky, lázně, přehrady)
- vybavenost (ubytovací, stravovací služby, půjčovny, lanovky atd.)
- dopravní předpoklady (realizační předpoklady)
- negativní faktory (ceny, kriminalita, hmyz, životní prostředí)

Níže máme příklady některých oblastí rozdělených podle kategorie jejich významu: [6]

I. KATEGORIE

Praha a okolí

Národní parky – KRNP, Šumava, Podyjí, České Švýcarsko

Lázně – Karlovy Vary, Mariánské lázně, **Luhačovice**, Teplice

Jeseníky

Valašsko a Beskydy

Památky zapsané ve světovém dědictví UNESCO

II. KATEGORIE

Český ráj	Orlické hory
Křivoklátsko	Moravský kras
Jihočeské rybníky	Horní Vltava
Českomoravská vrchovina	České středohoří

III. KATEGORIE

Táborsko	Slovácko
Železné hory	Chodsko
Povodí Orlice	Šluknov
Drahanská vrchovina	Bat'ův kanál
Chřibý	

IV. KATEGORIE

Sem patří atraktivita, které mají pouze lokální význam.

Staroboleslavsko

Džbán

Blatensko

Ploština aj.¹

¹ Černě zvýrazněná slova označují lokality či památky, nacházející se ve Zlínském kraji, rozdělené podle jejich významnosti.

„Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism uveřejnila nový seznam turistických regionů na základě schválení Asociací krajů České republiky. Nové rozdělení turistického potenciálu České republiky se opírá o 17 regionů a 40 oblastí. Původní rozdělení potenciálu turistického ruchu na mapě turistických regionů bylo z roku 1999 a v současné době již neodpovídá potřebám, proto byla na základě „Strategií cestovního ruchu jednotlivých krajů pro léta 2007 až 2013“ připravena mapa nová. Schválena byla Ministerstvem pro místní rozvoj a Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism zpracována. Mapa nově obsahuje 17 turistických regionů oproti 15 v mapě minulé. Toto navýšení je způsobeno potřebami regionu Východní Morava a rozdělením turistického regionu Východní Čechy na dva – Východní Čechy (území Pardubického kraje) a Královéhradecko (území Kralovéhradeckého kraje). Rozdělení turistického potenciálu v nové mapě turistických regionů bude podkladem pro statistické sledování Českého statistického úřadu, dále bude sloužit k marketingovým aktivitám na podporu domácího cestovního ruchu a bude využíváno v rámci realizace projektů Integrovaného operačního programu, které zaštiťuje MMR a CzechTourism.“ Čili nyní jsou evidovány na území České republiky tyto turistické regiony: Praha, Střední Čechy, Západočeské lázně, Severozápadní Čechy, Českolipsko a jizerské hory, Český ráj, Krkonoše a Podkrkonoší, Královéhradecko, Východní Čechy, Plzeňsko a Český les, Šumava, Jižní Čechy, Vysočina, Střední Morava a Jeseníky, Jižní Morava, Východní Morava a Severní Morava a Slezsko. Dříve patřil Zlínský kraj pod Střední Moravu. Nyní patří pod oblast Východní Morava, ve Zlíně proto vznikla agentura Centrála CR VM, o.p.s., která se stará o cestovní ruch převážně v této oblasti. [6]

3.2 Destinace cestovního ruchu

Destinaci cestovního ruchu lze pokládat za jeden produkt, který je složen z mnoha dílčích produktů. Tvorba produktu (destinace) a zejména jeho rozvoj je natolik složitý a je sestaven z tolika různých složek, produkováných často velmi odlišnými subjekty a sektory, že jeho řízení se neobejde bez spolupráce všech subjektů, tvořících produkt destinace. [8]

Palatková (2006, s. 16) definuje destinaci jako svazek různých služeb koncentrovaných

v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu), místa nebo oblasti. [7]

Destinaci lze také pokládat za kolektivního výrobce. **Destinace** jako výrobce musí být řízena stejně jako kterýkoliv podnik či organizace. Nejedná se vůbec o jednoduchou záležitost, napovídá tomu i ta skutečnost, že se na území určité destinace setkává několik trhů, které mají často protichůdné zájmy. Jedná se o tyto trhy: [8]

- rezidentů a pracujících,
- návštěvníků (turistů, příbuzných a přátel, podnikatelů, vědců),
- podnikatelů a průmyslu,
- exportní trhy (i cestovní ruch lze pokládat za exportní trh, tzv. neviditelný export).

Jakubíková (2009, s. 37) vidí destinaci jako výrobce, čili musí být řízena stejně jako kterýkoliv podnik či organizace. Řízení destinace spočívá v koordinaci a kooperaci činností jednotlivých podnikatelských a nepodnikatelských subjektů. [2]

Rozvoj cestovního ruchu v turistických destinacích není v České republice nikým řízen. Ojedinele existují regionální rozvojové agentury, jež se cestovním ruchem sice zabývají, ale neřídí jej. Při městských úřadech jsou zřizovány komise cestovního ruchu, do nichž delegují jednotlivé strany své zástupce. Ne vždy se jedná o odborníky. Ani ve významných a tradičních destinacích cestovního ruchu se nikdo nezabývá řízením cestovního ruchu. [8]

Mezi destinacemi existuje velká konkurence. Proto je pro jednotlivé destinace životně důležitá spolupráce a koordinace, společné budování a udržování kvality všech produktů poskytovaných destinací a neustálá kontrola dodržování kvality, to znamená kvalitativní marketingový management (Quality Marketing Management). [8]

3.3 Postavení cestovního ruchu v regionu

Cestovní ruch v regionu může mít podle agentury CzechTourism tři odvětví a jsou jimi: [9]

- **polarizující odvětví**
- **indukované odvětví**
- **neutrální odvětví**

Polarizující (hnací) odvětví souvisí s bezprostředním vlivem na hospodářský a sociální rozvoj regionu, ovlivňuje směr i jiných ekonomických aktivit, stává se tak vlastně faktorem ekonomické činnosti. S rozvojem cestovního ruchu v regionu se rozvíjejí návazná i podpůrná odvětví a navíc se rozvíjí i kooperace mezi regiony. Region se stává objektem nabídky na mezinárodních trzích CR, což umožňuje podnikatelským subjektům, v porovnání s jinými, méně významnými regiony, dosahovat úspora zvyšovat konkurenceschopnost na těchto rozsáhlých trzích. Mezi takové oblasti můžeme zařadit např. (Krkonoše, Šumava, Český Krumlov, Český ráj, Lázeňský trojúhelník v západních Čechách.)

Indukované (hnané) odvětví má v regionu pouze zprostředkovaný vliv na hospodářský a sociální rozvoj. Rozvoj regionu se tímto stimuluje, ale není pro něj dynamickým odvětvím (Praha, Jižní Morava, Český sever)

Neutrální odvětví nemá v regionu vliv na hospodářský ani sociální rozvoj, ale je jeho důležitým doplňkem (severozápadní Čechy, Plzeňsko apod.)

Rozvoj CR v regionu má také markantní vliv na celou řadu oblastí ať už negativně nebo pozitivně např. na stav životního prostředí, na oblast sociálně-kulturní sféry i na oblast ekonomickou. Já jsem se zaměřil zejména na oblast ekonomickou resp. na pozitivní a negativní dopady rozvoje cestovního ruchu na tuto oblast v regionu. [9]

Pozitivní vliv CR v ekonomické oblasti:

- tzv. neviditelný export (prostřednictvím příjezdového cestovního ruchu se zlepšuje platební bilance státu)
- příliv finančních prostředků do místních i státního rozpočtu v podobě daní a poplatků
- v regionu se rozvíjí malé a střední podnikání
- zvyšuje se zaměstnanost
- stimulování investic do místní infrastruktury (vodovody, kanalizace, elektrifikace, silniční a železniční síť, letiště apod.)

Negativní vliv CR v ekonomické oblasti: (Királ'ová, 2003, s. 25) [10]

- skryté náklady, které vznikají následkem rozvoje CR v regionu
- ekonomická závislost lokální komunity na cestovním ruchu
- sezónní charakter práce
- ekonomická krize
- vznik tzv. enklávového cestovního ruchu
- vznik turistických ghett

3.4 Marketing destinace Zlínska

Zlínský kraj se skládá ze čtyř menších regionů, ve kterých, podle Českého statistického úřadu žije více než 590 tis. lidí, přesně 591 412, ve více jak 300 obcích s rozlohou asi 3 964 km². Nyní jsem se zaměřil na Zlín jako krajské město, které je centrem kraje a je zde situována převážná většina správních krajských úřadů i Centrála cestovního ruchu pro Východní Moravu, o.p.s.

Jak již bylo zmíněno, destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v jistém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivitu) místa či oblasti. Atraktivita destinace představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul její návštěvnosti. Destinace označuje cestovní ruch za vzájemně se kontrolující jednotky, jejichž společným cílem je prodej služeb v destinaci a které plní řadu funkcí. Za první je to funkce marketingová, za druhé funkce nabídková, za třetí funkce zastoupení různých zájmových skupin a za čtvrté funkce plánovací. Destinaci definuje do značné míry sám klient svým vnímáním a výběrem konzumovaných služeb. Návštěvník je „konzumentem“ destinace, spotřebovává produkt destinace různým způsobem, v různém rozsahu, s odlišnými předchozími zkušenostmi a motivy.[10]

Marketing destinace stojí na těchto 5 prvcích: [7] [10]

- orientace na zákazníka; čili umění podívat se na destinaci očima klienta, ale zároveň sledovat potřeby místního obyvatelstva tak, aby se propagace destinace neuchylovala ke „spolehlivým“ stereotypům vyvolávajícím negativní reakce u rezidentů
- používání analytických postupů a konceptů (k poměření a zhodnocení marketingových aktivit)
- technika sběru dat
- plánovací funkce a okruh strategických rozhodnutí
- organizační struktura nutná pro uskutečnění a splnění marketingového plánu (nejvíce spo-lehlivé je odsouhlasení plánu všemi zainteresovanými složkami).

Určení velikosti a charakteru destinace Zlín závisí na dvou faktorech strany nabídky - jednak na základní nabídce destinace (atraktivita - např. Baťovy domky, budova 21, Baťova vila) i na nabídce odvozené (čili na službách - např. umělý svah, hokejový stadion, multikino). Významnou roli při vymezení destinace sehrává také strana poptávky, zejména pak motivace k cestě do destinace (na velké kulturní a sportovní akce - např. Trnkobraní, Barum Rallye, Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež) a vzdálenost mezi výchozím místem, z něhož turista cestuje, a destinací (ze Zlína blízko na Slovensko, dostupná jsou letiště Brno, Ostrava i Praha - Ruzyně). [11]

4 VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE

4.1 Poloha a členění

Obr. 4. 1 – Vymezení ZK v mapě ČR

Zdroj: www.cestykrajem.cz

Obr. 4. 2 – Mikroregiony ZK

Zdroj: www.cestykrajem.cz

Zlínský kraj se rozkládá ve střední Evropě, v jihovýchodní části České republiky, sousedí se Slovenskem na východě, s Moravskoslezským krajem na severu, s Olomouckým krajem na severozápadě a s krajem Jihomoravským na jihozápadě. Skládá se ze čtyř menších regionů: Vsetínska, Kroměřížska, Uherskohradištska a Zlínska. Kraj je dále turistickým regionem čtyř oblastí: Hané, Valašska, Slovácka a Zlínska a Luhačovicka, kde největšími městy jsou Vsetín na Valašsku, Uherské Hradiště na Slovácku, Kroměříž na Hané a Zlín na Zlínsku a Luhačovicku. Spolu s krajem Olomouckým tvoří součást

Regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava. Území má členitý charakter. Z větší části je kopcovitý, tvořený pahorkatinami a pohořími. V části kraje, v povodí Moravy, se táhne rovinná úrodná oblast - Haná na Kroměřížsku a Slovácko na Uherskohradištsku. Severní částí kraje probíhají Moravskoslezské Beskydy s nejvyšší horou Čertův mlýn (1 206 m), na východě se rozkládají Javorníky s nejvyšší horou Velký Javorník (1 071 m) a dále směrem k jihu Bílé Karpaty s nejvyšší horou Velká Javořina (970 m), které také tvoří hranici se Slovenskem. Směrem k jihu od Moravskoslezských Beskyd vybíhá Hostýnsko – Vsetínská hornatina a Vizovická vrchovina. Na jihozápadě kraje se zvedají Chřiby s nejvyšším bodem Brdo (587 m). Mezi Chřiby a výše zmíněnými pahorkatinami probíhá od západu z Olomouckého kraje Hornomoravský úval přes okres Kroměříž až do okresu Zlín. Kolem řeky Moravy, v okrese Uherské Hradiště, probíhá Dolnomoravský úval, který dále pokračuje do Jihomoravského kraje. Od západu k jihu, přes oba úvaly, protéká největší řeka kraje Morava, do které se vlévá většina toků protékajících územím. Jsou to především v severní části řeka Bečva a v jižní části řeka Olšava. Kraj má celkem příznivé klimatické podmínky. Z klimatických hodnot naměřených v meteorologické stanici na území kraje byla zjištěna v roce 2007 průměrná teplota vzduchu 10,3 °C a celkový úhrn srážek 535 mm/m².

Zlínský kraj má velkou rozlohu **chráněného krajinného území**. Velkoplošná území zahrnují dvě chráněné krajinné oblasti, Beskydy a Bílé Karpaty, která zahrnují zhruba 30 % území. CHKO Bílé Karpaty patří mezi šest biosférických rezervací UNESCO v republice. Na území kraje se dále nachází 38 přírodních rezervací, z toho 6 národních a 123 přírodních památek, z toho 2 národní. V červenci 2000 bylo založeno sdružení právnických osob Euroregion Bílé - Biele Karpaty, zaměřené na všestranný rozvoj přes hraniční spolupráce regionů na území chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Euroregion zahrnuje území působení sdružení „Región Biele Karpaty“ se sídlem v Trenčíně a území působení sdružení „Region Bílé Karpaty“ se sídlem ve Zlíně. Českou část euroregionu tvoří okresy Uherské Hradiště, Zlín a Vsetín a část okresu Kroměříž a dále několik obcí okresu Hodonín s mikroregionem Hornácko patřícím do Jihomoravského kraje. [12] [13]

4.2 Historie

Západní část regionu Kroměřížsko, oblast kolem Pomoraví a Uherské Hradiště se vyznačovaly především zemědělskou prvovýrobou a patřily mezi přední produkční oblasti jako Země Moravské. Po vzniku samostatné Československé republiky následovala industrializace regionů. Rozvoj Zlína a širokého okolí silně ovlivnil v první polovině minulého století Tomáš Baťa. Zlín se stal centrem obuvi, zaznamenal nebývalý nárůst obyvatel, kteří se stěhovali za prací a díky tzv. baťovským domkům měli zaměstnanci zajištěno bydlení. Vznikaly funkcionalistické stavby, kterými je Zlín znám dodnes. Pro rychlý rozvoj továrního komplexu bylo zapotřebí diverzifikovat různá odvětví ve výrobě, čímž vznikala např. chemický průmysl, zpracovávání pryže, strojírenství, stavebnictví aj. Průmyslový potenciál Zlínska dosáhl evropské a světové konkurenceschopnosti. Ve 30. letech 20. století se začíná výstavbou nových železničních tratí. Železnice byla velmi důležitým dopravním prostředkem, který byl nezbytným pro rozvoj průmyslu.

Počátek 90. let sebou přinesl politické i geografické změny, vznik dvou států měl značný vliv na hospodářství v regionu. Nastal útlum zbrojní, muniční výroby, vznik hraničního režimu v délce 120 km se Slovenskem, ztráta značné části východního trhu u velkých podniků, to vše se projevilo sníženou ekonomickou výkonností historického průmyslu.

Po roce 1990 ale nenastaly žádné zásadní změny a strategické postavení a koncepce hospodářství zůstala zachována. To se projevuje i po dosud platné koncepci výstavby silniční sítě, včetně programu výstavby rychlostních komunikací a jejich napojení na budovanou celostátní a rychlostní silniční síť.

Zlínský kraj byl ustanoven k 1. 1. 2000 ústavním zákonem č. 347 ze dne 3. 12. 1997 „o vytvoření vyšších územních celků“. Vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště, které před tím patřily k Jihomoravskému kraji, a Vsetín, který spadl pod Severomoravský kraj. [14]

4.3 Dopravní infrastruktura v kraji

Jedním ze základních a nezbytných předpokladů pro rozvoj CR v regionu je dopravní infrastruktura. Zlínský kraj ale patří mezi oblasti s nejnižší hustotou silniční sítě a téměř zde absentuje síť rychlostních komunikací. Nutno podotknout, že všechna turisticky významná místa jsou dostupná. Bohužel ale ne všechna větší města nad 5000 obyvatel mají spojení silnicí I. třídy (z měst s rozšířenou působností to jsou Holešov, Bystřice pod Hostýnem a lázeňské město Luhačovice). Tabulka ukazuje trasy po silnicích I. třídy, které vedou Zlínským krajem. [17]

Tab. 4. 1 - Silnice I. třídy procházející ZK [17]

Číslo	Trasa
35	Lipník n/B (I/47) - Hranice n.M. (I/47) - Valašské Meziříčí (I/57) - Rožnov p.R. (I/58) - Hlavatá (I/56) - Makov – Slovensko
47	Vyškov (I/46) - Kroměříž - Hulín (I/55) - Přerov (I/55) - Lipník n.Bečvou (I/35) - Hranice (I/35) - Bělotín (I/48) - Fulnek (I/57) - Ostrava (I/11)
49	Otrokovice (I/55) - Zlín - Vizovice (I/69) - Valašská Polanka (I/57) Horní Lideč (I/57) - Střelná – Slovensko
50	Brno (I/42) - Brno-východ (D1 km203) - Holubice (D1 km210) - Slavkov u Brna (I/54) - Uherské Hradiště (I/55) - Starý Hrozenkov – Slovensko
54	Slavkov u Brna (I/50) - Kyjov - Veselí n.M. (I/55) - Blatnice pod sv.Antonínem (I/71) – Boršice u Blatnice - Strání – Slovensko
55	Olomouc (I/35, I/46) - Přerov (I/47) - Hulín (I/47) - Otrokovice (I/49) - Uherské Hradiště (I/50) - Uherský Ostroh (I/71) - Veselí nad Moravou (I/54) - Petrov (I/70) - Hodonín (I/51) - Břeclav (D2 km48) - Poštorná (I/40) – Rakousko
57	Bartultovice st.hranice ČR/PL - Město Albrechtice - Krnov (I/45)- Opava (I/11, I/46) - Fulnek (I/47) - Nový Jičín (I/48) - Valašské Meziříčí (I/35) - Vsetín (I/69) - Valašská Polanka (I/49) - Horní Lideč (I/49) - Brumov - Bylnice – Slovensko
58	Rožnov p.R. (I/35) - Frenštát p.R. - Příbor (I/48) - Ostrava (I/11, I/56) - Bohumín (I/67) – Polsko
69	Vsetín (I/57) - Vizovice (I/49)
71	Uherský Ostroh (I/55) - Blatnice pod sv.Antonínem (I/54) - Velká nad Veličkou – Slovensko

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR: www.rsd.cz

Pro cestovní ruch je významná převážně dostupnost silnic I. a II. třídy. Všechny vesnice v kraji jsou přístupné, ale jejich hustota je v i důsledku geografických podmínek malá. Extrémně nízká hustota je na Vsetínsku a naopak celostátního průměru dosahuje Kroměřížsko. Dominujícím prvkem zde bude dobudovaný úsek dálnice D1 a rychlostní komunikace R49, propojující Zlínský kraj jak se sítí dálnic, sítí rychlostních komunikací

v ČR, tak se Slovenskem. Silnice R55 umožní severojižní průjezd regionem a usnadní přístup do jiných regionů ČR, do Rakouska i na Slovensko. Zlínský kraj byl k 1. 1. 2009 hned po krajích Karlovarském a Libereckém označen jako třetí s nejmenším počtem kilometrů dálnic a vlastní pouze 2,7 km rychlostních silnic, což je samozřejmě pro ČR zcela nevyhovující. [16]

Současný stav vozovek je pokládán za zcela nevyhovující, je to způsobeno obzvláště deficitem finančních prostředků na souvislou i cyklickou údržbu a opravy. Takto špatně nastavená úroveň infrastruktury v kraji napomáhá ke snižování potenciálních návštěvníků a celkově působí velmi negativně nejen na cestovní ruch, ale i na chod kraje jako takového.

Dalším významným dopravním prostředkem je bezesporu železnice. Železniční síť je ale ve Zlínském kraji taktéž velmi řídká (8,9 km/km²), avšak hlavní centra kraje jsou dostupná. Zlín jako krajské město se potýká s nedostatečným využitím železniční sítě, protože zde vede pouze jednokolejná trať a tato trasa je navíc slepá, končí ve Vizovicích. Důležitým železničním uzlem se zde tedy stávají Otrokovice, Hulín a také Valašské Meziříčí a Staré Město u Uherského Hradiště, kde vede vlárská trať na Slovensko a také trať do Veselí nad Moravou, odkud jezdí pravidelné spoje do Brna. Z měst nad 10 tis. obyvatel jsou bez rychlíkového spojení Kroměříž, Rožnov pod Radhoštěm a Holešov.

Nadregionální význam pro vlaky třídy IC mají tyto dálkové železniční tahy: [15]

WIEN/BRATISLAVA – BŘECLAV – PŘEROV – OSTRAVA – KATOWICE
PRAHA/BRNO – PŘEROV – VSETÍN - ŽILINA

Na dálková spojení navazují tratě pouze lokálního charakteru:

Otrokovice – **Zlín** – Vizovice

Újezdec u Luhačovic – **Luhačovice**

Vsetín – **Velké Karlovice**

Valašské Meziříčí – **Rožnov pod Radhoštěm**

Železniční hraniční přechody se nacházejí v kraji pouze dva a to na trati Hranice na Mo-

ravě – Valašské Meziříčí – Vsetín – Horní Lideč směřující na Púchov a na trati regionálního významu Uherské Hradiště – Bynice – Vlárský průsmyk. Mapa silniční a železniční sítě Zlínského kraje viz Příloha 1.

4.4 Strategie a projekty

Zlínský kraj spolu s Centrálou cestovního ruchu pro Východní Moravu, o.p.s. vytvářejí koncepce a strategické analýzy na podporu cestovního ruchu v regionu Zlínska potažmo Zlínského kraje a také se zaměřují na rozvoj regionu v sociální a hospodářské oblasti. Zlínský kraj připravil koncepci „Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020“ a jejím mottem je pohled na Zlínský kraj jako na region s moderní prosperující ekonomikou, s rostoucí životní úrovní a vysokou zaměstnaností, atraktivní pro obyvatele, investory i návštěvníky. Dále se zabývá vztahem k EU a to tak, že cílem je dosáhnout průměrné hospodářské úrovně Evropské unie, při respektování principů udržitelného rozvoje regionu. Zabývá se rovněž veřejnými prostředky a výkonem veřejné služby na podporu ekonomických aktivit, vyšší atraktivností prostředí pro další rozvoj ekonomicky výkonných etablovaných společností i přílivem, či vznikem nových z tuzemska i zahraničí. Neméně důležitým cílem analýzy je zlepšení životní úrovně obyvatel a atraktivnosti regionu jako celku.

Zlínský kraj vidí svou vizi v roce 2020 velmi pozitivně, region má být ekonomicky vyspělý, efektivně využívající podnikatelský potenciál pro služby, moderní zpracovatelský průmysl i pro cestovní ruch a volný čas, bude regionem s čistým životním prostředím, s integrovaným rozvojem venkovských částí regionu, s vyspělejší, rozvinutější a udržovanější dopravní infrastrukturou. Kraj se má stát turisticky zajímavou destinací pro tuzemské i zahraniční návštěvníky. [18]

Jako nejdůležitější segmenty pro budoucí rozvoj se v analýze vyskytuje: [18]

- ✓ venkovská turistika
- ✓ sporty (zimní, cykloturistika, pěší turistika, vodní sporty, akvaparky, golf)
- ✓ folklor + gastronomické akce
- ✓ lázeňství (největší konkurenční výhoda mezi ostatními kraji ČR)

Pro potřeby aktivního marketingového přístupu se objevuje otázka, zda se zaměřit na země, kde již jsou návštěvníci na ZK zvyklí, nebo se orientovat na oblasti Evropy a nabídnout Zlínský kraj jako „exotickou“ neznámou destinaci, protože s větším masovým přílivem mimoevropských návštěvníků nelze reálně počítat. Kraj se rozhodl, že bude volit obě cesty s tím, že se bude převážně orientovat na domácí tuzemské návštěvníky a také na příliv návštěvníků ze Slovenského a Rakouského pohraničí.

Zlínský kraj také vyčlenil v roce 2007 Centrálu cestovního ruchu Východní Moravy, pro kterou je jedna z klíčových pracovních náplní propagace, marketingová podpora značky Východní Moravy a prezentace Zlínského kraje. Mezi hlavní marketingové nástroje patří tiskoviny, letáky, reklama v rádiích, kabelová televize Zlínsko atd. Do roku 2015 si vytyčila za svůj cíl vytvoření silné, atraktivní a žádané značky: „Východní Morava“, definici a rozvoj atraktivit, akcí a produktů v oblastech, aktivaci zájmu a širokou kooperaci napříč subjekty

a regiony a v neposlední řadě také zvýšit návštěvnost v regionu (záměrem je šesté místo v rámci ČR). [19]

Zlínský kraj i Centrála cestovního ruchu mají zájem na tom, aby se region v rámci ČR rozvíjel. Oba tyto subjekty se touto problematikou intenzivně zabývají, o čemž svědčí i projekty, které se na území ZK realizovaly nebo se budou ve výhledu několika let realizovat.

Realizované projekty: [19]

- ✓ Projekt turistický informační portál ZK (dokončeno 04/2008)
- ✓ Projekt společné propagace turistické oblasti ZK (dokončeno 03/2007)
- ✓ Projekt Moravská Jantarová stezka (dokončeno 04/2008)
- ✓ Projekt HYJÉ – koně Zlínského kraje (dokončeno 03/2008)
- ✓ Zelená pro Zlínský kraj – environmentální vzdělávání jako cesta k udržitelnému rozvoji (dokončeno 02/2008)
- ✓ Vypracování projektové dokumentace na značení kulturních a turistických cílů ve ZK (dokončeno 11/2006)

- ✓ Výstavba tabulí označujících kulturní a turistické cíle Zlínského kraje (dokončeno 12/2009)

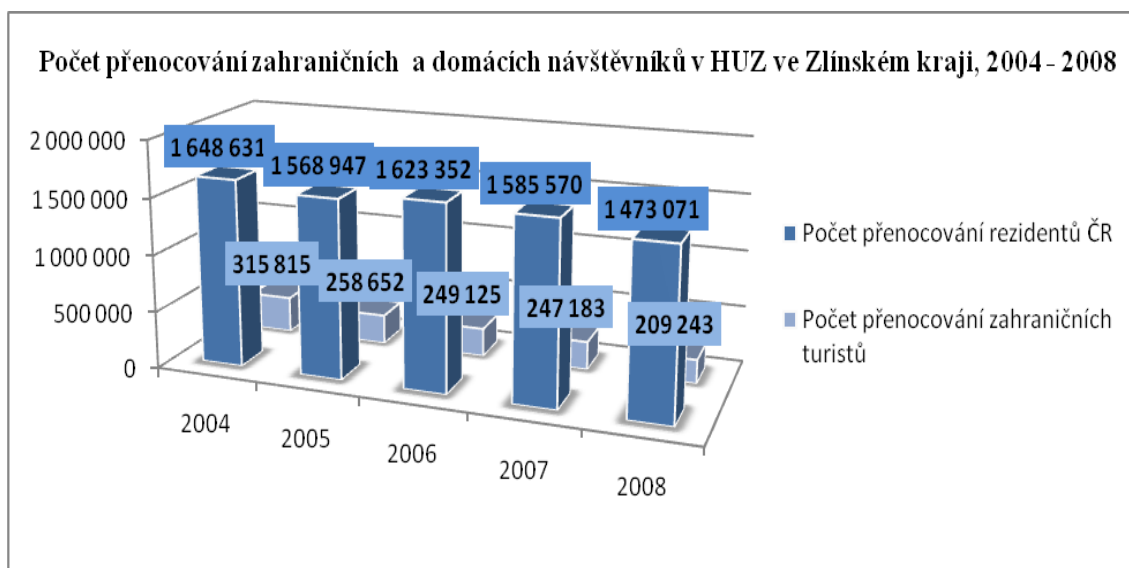
Projekty v realizaci: [20]

- ✓ Rekonstrukce druhově bohatých lučních společenstev ve ZK (datum dokončení 12/2010)

4.5 Návštěvnost Zlínského kraje

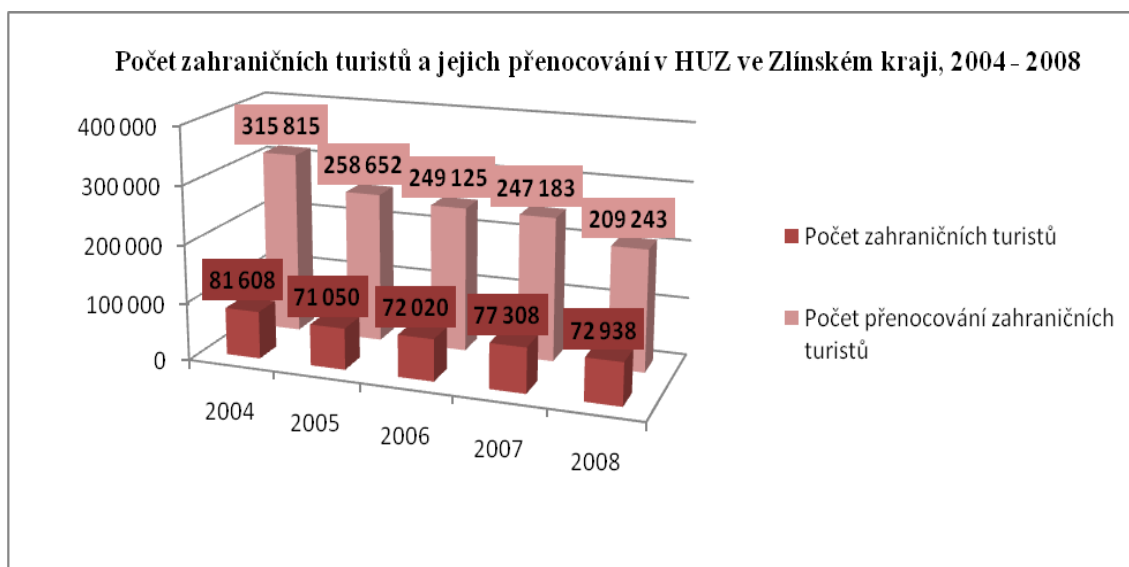
Návštěvnost ve Zlínském kraji se od roku 2004 rapidně horší, což ukazují jak data Českého statistického úřadu, tak i data, která vyplývají z průzkumu České centrály CR Východní Moravy, o.p.s. Počty přenocování ve čtvrtém čtvrtletí roku 2008 zaznamenaly pokles o 11,6 % než ve stejném období roku 2007. Meziročně je to pokles o téměř 8 %. V roce 2008 se navíc v hromadných ubytovacích zařízeních ubytovalo o 31 727 hostů méně než v roce předcházejícím. Většina návštěvníků ZK pochází z ČR (85 %). Zbylých 15 % zaujímají návštěvníci ze zahraničí a tu největší skupinu tvoří turisté ze Slovenska.

Rok 2008 byl rokem odlivu zahraničních návštěvníků oproti roku 2007. V první polovině tohoto roku se sice kraj dostal na první místo v indexu nárůstu zahraničních návštěvníků v rámci ČR, ale v druhé polovině roku nastal dramatický úbytek. Počet zahraničních turistů ve Zlínském kraji od roku 2005 spíše stagnuje a celkový počet přenocování zahraničních návštěvníků zaznamenává od roku 2004 pokles a také klesá počet přenocování rezidentů ČR, jak znázorňují grafy na obr. 4.3 a obr. 4.4.

Obr. 4. 3 – Počet přenocování zahraničních a domácích návštěvníků v HUZ ve Zlínském kraji, 2004 - 2008

Použitý zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz (zpracování vlastní)

Obr. 4. 4 – Počet zahraničních turistů a jejich přenocování v HUZ ve Zlínském kraji, 2004 - 2008

Použitý zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz (zpracování vlastní)

Jak je vidět na obrázku 4.4, počet zahraničních turistů opravdu pozvolna klesá. V roce 2007 sice vidíme lehký náznak růstu, ale rok následující zaznamenává opětovný pokles. Podle agentury CzechTourism je to způsobeno převážně silnou korunou a také ekono-

mickou recesí, která je znát téměř ve všech oblastech veřejné sféry. Pro úplnost ještě uvádím graf počtu zahraničních hostů z TOP 15 zdrojových zemí v HUZ ve Zlínském kraji, z kterého je zcela zřejmé, že nejvíce turistů k nám plyne ze Slovenska, Německa, Polska, Rakouska, Itálie a Nizozemska (viz Příloha 2).

Česká centrála CR Východní Moravy o.p.s. požívá k relevantnímu výzkumu a sběru dat 42 tzv. referenčních míst v kraji. Tyto místa mají za úkol mapovat počty návštěvníků, avšak tyto zdroje mají pouze informativní charakter, poněvadž ukazují především jednodenní návštěvy a tyto nejsou ve statistikách ubytovacích zařízení zahrnuty. Tato referenční místa nicméně podala velmi zajímavé informace, díky kterým se ukázalo, že v roce 2007 tato místa navštívilo 1 797 678 návštěvníků a v roce 2008 dokonce 1 970 714, což je nárůst o 173 038. Tyto informace jsou pro celkový obraz návštěvnosti ZK velmi cenné a doplňují tak systém statistických šetření. V roce 2007 tak nejvíce návštěvníků přilákaly tyto atraktivity: [21]

1. ZOO a zámek Lešná – 490 010 (v roce 2008 na 7. místě v TOP 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů v ČR, podle agentury CzechTourism)
2. Skanzen v Rožnově pod Radhoštěm – 270 693
3. Zámek a zahrada v Kroměříži – 139 421
4. Slovácké muzeum v Uherském Hradišti – 134 354

Pod stotisícovou hranici se už dostalo informační centrum Uherské Hradiště – 98 025, Informační centrum ve Zlíně – 90 460 a nejvyšší návštěvnost doposud slavil také Baťův kanál s 65 000 návštěvníky.

4.6 Propagace a Turistická Informační Centra (TIC)

Propagace a samotný marketing už neodmyslitelně patří ke všem výrobkům, které chceme nějakým způsobem zviditelnit a následně prodat. Nejinak je to i u služeb a v cestovním ruchu to platí dvojnásobně. V cestovním ruchu ve Zlínském kraji působí jako nejdůležitější prvek propagace Centrála cestovního ruchu Východní Moravy o.p.s., která má za úkol propagovat Východní Moravu, kde leží i Zlínský kraj, a tím zaujmout

co největší možný okruh potenciálních návštěvníků. V roce 2008 podnikla Centrála velkou propagační tour po informačních centrech v okolních krajích s cílenou nabídkou dovolené na Východní Moravě a připravila řadu produktů výrazně podporujících domácí CR. Patří mezi ně např. propagace Baťova Kanálu – Vzhůru na palubu a také Mapa zážitků – Letos se jezdí k nám., Luhačovice – Janáčkův zdroj inspirace, Zima na Východní Moravě.

Centrála také provádí veškerou propagační činnost, která se týká CR, ať už se jedná o Festivaly, kulturně-historické objekty a jejich akce (výstavy, prohlídky, šermířské souboje atd.), přírodní atraktivitu, folklórní a tradiční programy, koncerty, divadelní představení aj. Pro svůj záměr, propagovat a být marketingovým partnerem, musí mít Centrála také nástroje, kterými by mohla do budoucna tyto intence podporovat. Centrála si zvolila za svůj principální cíl zejména spravovat a přiblížit lidem webový portál www.vychodni-morava.cz, jeho pomocí nabízet virtuální produkty, zajistit regionální on-line rezervační systém ubytování a také má v plánu spolupracovat s podnikateli. Webový portál je v současné době nosným informačním médiem turistického regionu Východní Morava, celkem stránky již navštívilo 750 tis. lidí a denní návštěvnost se pohybuje od 1 600 – 2 200 uživatelů. Velkou výhodou je také provázanost stránek s www.slovacko.cz, které zajišťují marketingovou podporu pro oblasti Břeclavska, Hodonínska, Zlínska, Uherskohradištska, Kyjovska, Uherskobrodsko atd. a www.hyje.cz, což je portál určený návštěvníkům, kteří se zajímají o koně a o hipoturistiku všeobecně. Dále se portál aktualizuje podle turistických oblastí a akcí zde se konajících. [22]

Centrála se účastní i různých veletrhů cestovního ruchu, zabývá se prospektovým servisem, zprostředkovává spolupráci s cestovními kancelářemi a jinými podnikatelskými subjekty, provádí konzultační činnost v oblasti PR (public relations). Provádí základní marketingové aktivity při tvorbě produktů, snaží se prezentovat a medializovat logo s květinou a barvou turistických oblastí, kde oranžová barva značí Kroměřížsko, modrá Zlínsko a Luhačovicko, červená Slovácko a zelená Valašsko. [23]

Také samotný Zlínský kraj se snaží o propagaci regionu, a proto je zadavatelem projektu na podporu značení kulturních a turistických cílů Zlínského kraje. Tento projekt vychází z regionálního operačního programu „Střední Morava“ a jeho hlavní náplní je zvýšit atraktivnost území prostřednictvím zkvalitnění infrastruktury pro rozvoj cestov-

ního ruchu na území mimo vysokou koncentraci infrastruktury a služeb. Projekt byl ukončen v prosinci roku 2009, kdy bylo kolem silnic umístěno 54 tzv. hnědých tabulí, které budou směřovat návštěvníky k jednotlivým objektům a cílům. Tento projekt inicioval a spolufinancoval Zlínský kraj sám za přispění Evropské unie. Kraj hodlá v této aktivitě pokračovat i je připraven postupně množství označených kulturních a turistických cílů rozšiřovat. [24]

Dalším přímým zdrojem informací o lokalitě Zlínského regionu, Slovácka a Valašska jsou bezesporu turistická informační centra. Nacházejí se ve všech hlavních městech Zlínského kraje a jsou součástí propagační a informační sféry. Zlínský kraj se může pochlubit rozsáhlou sítí informačních center.

1. MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ A TURISTICKÉ STŘEDISKO ZLÍN (MITS)

Forma propagace: tištěné materiály, prezentace v tuzemských a zahraničních časopisech zaměřených na cestovní ruch, účast na IC Tour - jedná se o návštěvu vybraných měst na Moravě a v Čechách, kde je prostřednictvím stánku před informačními centry (dále jen IC) nebo přímo v IC nabízena nabídka atraktivit i aktivit Východní Moravy ve spolupráci s Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s. Jako další je spolupráce s Českou centrálou cest. ruchu - Czech-tourism, s Asociací turistických a informačních center (A.T.I.C.), účast na pravidelných setkáních IC, jejímž cílem je vzájemná výměna zkušeností a také prezentace měst a regionů a s Centrálou cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s. - spolupráce na turistickém informačním portálu Východní Moravy www.vychodni-morava.cz, kde edituje určená osoba kulturní a sportovní akce (za každou jednotlivou oblast je určena jedna zodpovědná osoba), doplňuje ubytovací a stravovací zařízení, sportovní zařízení, a další služby spojené s cestovním ruchem, dále spolupráce na společné propagaci regionu - veletrhy, tištěné materiály, tvorba Magazínu Východní Morava. Průvodcovské služby MITS Zlín nenabízí, tyto se zajišťují pouze v případě delegací či významných návštěv ze zahraničí i z ČR.

Návštěvnost:²

- 2006 – 54 094 návštěv
- 2007 – 39 057 návštěv
- 2008 – 73 702 návštěv
- 2009 (k 30.11) – 58 808 návštěv

2. INFORMAČNÍ CENTRUM VSETÍN

Forma propagace: ústní, pak formou různých turistických tiskovin, které jsou vydávány v rámci ZK nebo MěÚ Vsetín – odboru cestovního ruchu. Na mnoha propagačních materiálech se podílí samo IC formou připomínkování, editace apod. Účast na veletrzích CR (Brno, Praha, Ostrava, Hradec Králové, Plzeň). Další, i když finančně náročnější propagací jsou články o regionu či městu v časopisech zabývajících se cestovním ruchem, ať už je to Travel, TIM, Kam po Česku aj.

IC Vsetín nabízí průvodcovské služby, jedná se o prohlídku města s výkladem pro skupiny. Za rok 2008 navštívilo IC Vsetín 18 353 domácích turistů a 786 cizinců.³

3. MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Forma propagace: ústní, většinou se jedná o stejné turistické tiskoviny jako ve většině informačních center, samozřejmostí je spolupráce s Centrálou cestovního ruchu VM, o.p.s. a také s Centrálou CzechTourism. Vydávají propagační materiály – Turistické zajímavosti (2009) ve dvou cizích jazycích, mapa – Ví-táme Vás v Uherském Hradišti a další materiály – Aktivní dovolená, Cykloturistika, Folklor a tradice a Putování za vínem. MIC UH nabízí průvodcovské služby po Slovácku i po městě Uherské Hradiště.⁴

² Informace poskytl MITS Zlín

³ Informace poskytl IC Vsetín

⁴ Informace poskytl MIC Uherské Hradiště

Závěrem bych chtěl konstatovat, že všechna tři sledovaná informační centra zcela vyhovují bezproblémovému chodu kraje v oblasti poskytování informací turistům i rezidentům. Všechna centra navzájem spolupracují a vytvářejí podklady pro CCR VM tak, aby bylo jasné, co turisté vyžadují za informace, jaká se jim líbí místa a také provádějí monitoring návštěv. Zarazilo mě, že krajské IC neposkytuje průvodcovské služby všem, a proto bych navrhoval zavést nabídku této služby celoročně pro všechny návštěvníky, protože je to určitou vizitkou města.

Další významná informační centra: IC Kroměříž (člen A.T.I.C.), Městské informační středisko a Luha Info Luhačovice, Informační centrum Valašského království v Rožnově pod Radhoštěm (člen A.T.I.C.), Agentura pro rozvoj mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko ve Valašském Meziříčí, MIC Valašské Klobouky, Městské informační středisko v Holešově.

5 PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Tvorba, udržitelnost a příznivý vývoj do budoucnosti v cestovním ruchu je dlouhodobá záležitost a bude mít vliv na budoucí vývoj Zlínského kraje. K tomu aby se mohl cestovní ruch vyvíjet je zapotřebí mít podrobnou analýzu základních předpokladů, které přispívají k návštěvnosti kraje.

Zlínský kraj může nabídnout mnoho zajímavých přírodních, kulturních, historických i společenských atraktivit, wellness centra, lázně, rekreační lokality, cyklostezky, sportovní vyžití, divadla, kluby, kina atd. Je zde zkrátka vše, po čem by potenciální návštěvník toužil. Existuje tu samozřejmě mnoho příležitostí, které mohou v budoucnu pozitivně ovlivnit návštěvnost kraje. Přesto si ale myslím, že Zlínský kraj nemůže konkurovat destinacím ve světovém ani celoevropském měřítku, i kdyby byl využit jeho celkový potenciál. Mohu tedy tvrdit, že CR je ve Zlínském kraji spíše neutrálním odvětvím z pohledu postavení destinace v cestovním ruchu. Kraj avšak může konkurovat v rámci střední Evropy a České republiky, a pokud se lidé zaměří na produkt cestovního ruchu, což jsou služby, pokrmy, různé programy a balíčky služeb a využije se plně potenciál lidských zdrojů, kraj se může brzy stát hojně navštěvovanou destinací.

Jednotlivé kapitoly věnuji tedy základním předpokladům, které přímo souvisejí s cestovním ruchem a mají na něj bezprostřední vliv. Jedná se nejprve o ubytovací a stravovací služby a posléze se věnuji přímo regionům kraje a zhodnocení jejich atraktivit přírodního, kulturně-historického a společenského charakteru. Dále se věnuji podrobně segmentům dynamicky se rozvíjejícím v CR – wellness a sportovní turistice.

5.1 Ubytovací a stravovací služby

Ubytovací služby:

Ve Zlínském kraji bylo na konci roku 2008 zjištěno 352 hromadných ubytovacích zařízení, což je o 14 zařízení méně než v předchozím roce. Kraj se tak dostal na úroveň roku 2000, kdy bylo zjištěno 351 takových zařízení. V důsledku toho si kraj s republikovým podílem 4,6 % „upevnil“ třetí nejslabší místo v celokrajském pořadí.

Hned za krajem Zlínským se umístil kraj Vysočina a kraj Pardubický. Z celkových 7 705 zařízení v ČR se největší podíl nacházel v Jihočeském (12,8%), Královéhradeckém (12,2%) a Libereckém kraji (11,6%). Z tabulky 4.1 je patrné, že ve Zlínském kraji počet ubytovacích zařízení klesá již od roku 2003, kdy společně s rokem 2002 dosáhl maxima a tento trend bude nejspíš pokračovat dále. [25]

Tab. 5. 1 – Kapacita hromadných ubytovacích zařízení ve Zlínském kraji, 2000 – 2008 [3]

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hromadná ubytovací zařízení celkem	351	359	390	390	371	365	368	366	352
Počet pokojů	7 735	7 922	8 344	8 473	8 002	7 902	8 015	7 999	7 934
Počet lůžek	20 156	20 791	22 364	22 652	21 449	21 408	21 758	21 564	20 926
Podíl počtu lůžek a pokojů	2,606	2,624	2,680	2,673	2,680	2,709	2,715	2,696	2,637
Počet míst pro stany a karavany	1 079	1 166	1 672	1 514	1 598	1 645	1 555	1 540	1 214
Podíl kraje na ČR (%)									
Hromadná ubytovací zařízení celkem	4,7	4,7	5,0	4,9	4,9	4,8	4,8	4,7	4,6
Počet pokojů	4,6	4,7	4,9	5,0	4,9	4,8	4,8	4,6	4,4
Počet lůžek	4,6	4,7	5,0	5,1	5,0	4,9	4,9	4,8	4,5
Počet míst pro stany a karavany	2,6	2,7	3,6	3,3	3,3	3,2	2,9	2,9	2,3

Zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz

Z tabulky 5. 1 vyplývá, že na konci roku 2008 mohli návštěvníci využít celkem 7 934 pokojů s celkovým počtem lůžek 20 926. Tento stav se oproti roku 2000 výrazně zlepšil a to nárůstem pokojů o 401. Ovšem ve srovnání s rokem 2003, kdy bylo pokojů nejvíce, počet pokojů a lůžek striktně ubylo. Poklesem o 539 pokojů a o 1 726 lůžek. Největší podíl počtu lůžek na počet pokojů byl v roce 2006, a to znamená, že na jeden pokoj připadlo 2,715 lůžek a bylo tak nejeefektivněji využito ubytovacích kapacit.

Tab. 5. 2 – Srovnání počtu HUZ se sousedními kraji, 2008 [3]

Kraje	HUZ	Pokoje	Rozloha	Poměrový ukazatel rozloha/HUZ	Lůžka	Místa pro stany a karavany
Zlínský kraj	352	7 934	3964 km ²	11	20 926	1 214
Olomoucký kraj	357	7 674	5267 km ²	14	20 553	989
Jihomoravský kraj	518	12 831	7065 km ²	13	32 212	5 267
Moravskoslezský kraj	468	10 127	5554 km ²	12	26 852	2 053

Zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz

V tabulce 5.2 je vyobrazeno srovnání s okolními kraji a tady opět vidíme, že ZK je s počtem 352 ubytovacích zařízení nejhorší z uvedených krajů. Ovšem toto tvrzení není zcela přesné. Musíme se totiž zamyslet nejen nad počtem HUZ, ale musíme porovnat všechny uváděné faktory v tabulce. A z tohoto pohledu nevychází Zlínský kraj nejhůře. Zlínský kraj se tak umístil na 3. místě a nejhůře dopadl se třemi nejnižšími parametry kraj Olomoucký. Zde je ale naopak největší hustota HUZ na kilometr čtvereční. Proto musím také vzít v úvahu rozlohu krajů, a jelikož největší rozlohu má kraj Jihomoravský, je pravděpodobné, že se zde bude nacházet i nejvíce HUZ. V závěsu za ním je kraj Moravskoslezský. Nejmenší hustotu ubytovacích zařízení má tak kraj Zlínský. Předložil jsem tabulku s ubytovacími kapacitami krajů, protože tyto kraje představují pro ZK nejsilnější konkurenci v rámci České republiky a počet ubytovacích kapacit bude mít určitý kvantitativní vliv na rozvoj CR.

V následující tabulce je znázorněn počet HUZ v okresech Zlínského kraje. Z ní je patrné, že v roce 2008 se nacházelo nejvíce zařízení určených k ubytování v okrese Vsetín. Následuje zlínský okres a Uherské Hradiště, naproti tomu nejméně ubytovacích kapacit má kroměřížský okres. Okres Kroměříž má rovněž nejmenší počet pokojů, lůžek a míst pro stany a karavany, čímž se řadí na poslední místo tabulky. Poměrový ukazatel naznačuje, že v okrese Zlín byl v roce 2008 největší podíl počtu pokojů na celkových hro-

madných ubytovacích zařízení a optimálně tak využil svých ubytovacích kapacit, protože na jedno HUZ připadlo 34 pokojů. Na základě toho mohu konstatovat, že v okrese Zlín je největší počet velkých a středně velkých ubytovacích zařízení.

Tab. 5. 3 – HUZ v okresech ZK v roce 2008 [3]

Okresy	HUZ	Pokoje	Podíl poko- je/HUZ	Lůžka	Místa pro sta- ny a karavany
Vsetín	145	2 655	18	8 000	742
Zlínský	97	3 324	34	7 309	200
Uherské Hradiště	61	1 067	17	2 971	242
Kroměříž	49	868	17	2 646	30

Zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz

Text bych chtěl ještě doplnit o tabulku se zajímavými ukazateli o počtu HUZ podle kategorie ubytování. Pro cestovní ruch je velmi důležitý nejen celkový počet ubytovacích kapacit, ale přirozeně také jejich kategorie, protože mnoho zvláště zahraničních návštěvníků vyžaduje vyšší standard ubytování. Výčet HUZ podle kategorie v tabulce 5. 4.

Tab. 5. 4 – HUZ podle kategorie, Zlínský kraj, 2008 [3]

	HUZ celkem	Počet pokojů	Počet lůžek
Hotely *****	0	0	0
Hotely *****	13	552	1 011
Hotely ***	57	2 347	4 927
Hotely **	17	515	1 290
Hotely*	11	206	619
Hotely Garni	4	140	278
Penziony	87	1 136	2 981
Kempy	16	430	1 585
Chatové osady	15	312	1 099
Turistické uby- tovny	28	348	1 322
Ostatní jinde neuvedená	94	1 948	5 814

Zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz

Z tabulky 5.4 můžeme vyčíst, že na území Zlínského kraje se nenachází ani jeden hotel nejvyšší kategorie, což pro cestovní ruch v regionu není vůbec příznivé. V Kroměříži nebyl až do roku 2006 žádný hotel se čtyřmi hvězdičkami, nyní se situace zlepšila a návštěvníci se mohou ubytovat ve třech hotelech této kategorie. Nejvýraznější destinací je v tomto ohledu lázeňské město Luhačovice, kde se nachází celkem 8 hotelů vyšší kategorie a několik dalších lázeňských domů kategorie nižší.

Stravovací služby:

Důležitou složkou cestování je vedle ubytování také stravování. Sít stravovacích zařízení, pivnic a barů je ve ZK rozsáhlá a většinou služby v nich jsou hodnoceny návštěvníky kladně nebo průměrně.

Tab. 5. 5 – Zařízení poskytující stravovací služby, Zlínský kraj, 2009 [28]

	Bary	Restau- race	Cukrár- ny	Pivnice	Kavárny a čajovny	Rychlé občerstvení	Vinárny a vinné sklepy
Zlínsko a Luhačovic- ko	35	258	29	10	22	9	12
Kroměříž- sko	18	162	16	37	11	16	15
Uhersko- hradištsko	41	137	15	69	17	13	37
Vsetínsko	22	204	11	10	11	7	11

Zdroj: Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.: www.vychodni-morava.cz (zpracování vlastní)

Tabulka 5.5 demonstruje počet zařízení poskytujících stravování v regionech Zlínského kraje. Z ní plyne, že nejvíce restauračních zařízení se nachází na Zlínsku, taktéž cukrárny a kavárny. Uherské Hradiště a okolí, známé svojí vinařskou historií, se může pochlubit hned 35 vinárnami a vinnými sklepy, které jsou hojně navštěvovány v první řadě rezidenty, potom nerezidenty, a také zahraničními turisty. Pod celkovým průměrem se umístilo Vsetínsko, kde chybí zejména cukrárny a provozovny rychlého občerstvení, což pro turisticky rozvinutý region znamená nevyužitý potenciál a možnost podnikatelských subjektů se na tuto činnosti orientovat.

5.2 Zlínsko a Luhačovické Zálesí

5.2.1 Přírodní atraktivita

Zlín leží v malebném údolí říčky Dřevnice, za hradbou zelených kopců, na ploše více než 120 000 km², kde dnes žije 80 tis. obyvatel. Zlín a okolí se může pochlubit řadou cenných přírodních lokalit, soustředěných zejména v přírodních parcích Želechovické paseky, Hostýnské vrchy a Vizovické vrchy. Milovníci přírody a cizokrajných zvířat jistě ocení návštěvu jedinečné zoologické zahrady ZOO Lešná Zlín. Zlín a okolí vás také provede po krásách přírody i kulturních památkách rozsáhlou sítí značených pěších i cykloturistických tras. Centrum města je díky přímým a širokým ulicím přehledné a do udržovaných parků je to z každého místa jen pár minut chůze. Městský park se táhne od domu umění, který stojí na svahu pod Tlustou horou, až do centra města a dál k řece Dřevnici. Přímo ve Zlíně se nachází několik přírodních areálů, určených pro využití volného času, relaxaci a odpočinku. Vybral jsem dvě významné lokality, a to Areál Lazy a Stezku zdraví na Tlusté Hoře. Stezka zdraví, realizovaná na pozemcích městských lesů, nabízí mnoho možností, jak využít volný čas – běh, cvičení, cykloturistika, rodinné výlety, dětské hry aj. Areál Lazy je souborem cykloturistických a turistických tras zřízených městem, kde dominantou je altán „U spáleného dubu“. Podél stezek jsou k dispozici informační tabule, seznamující návštěvníky s místními zajímavostmi. [26] [27]

Hipoturistika: ve ZK se v poslední době výrazně zvýšil zájem o tzv. hipoturistiku, což je v podstatě záliba v jízdě na koni. Hipostezky jsou vedeny převážně po polních a lesních trasách a někdy mohou navázat i na místní komunikaci, jak je tomu třeba na okruhu Vizovice. Nyní jsou evidovány čtyři jezdecké okruhy (Beskydy, Chříby, Slovácko, Vizovicko). Je zde ovšem problém s majetko - právními vztahy a s nimi spojené vyznačování tras, čili dnes je vyznačen okruh Beskydy o délce 15 km a okruh Vizovice o délce 50 km. V souvislosti s koňmi ještě uvedu slušovický dostihový areál, který je z hlediska cestovního ruchu také významný. [28]

Významné památky: [26] [27] [28] [12]

Přírodní park Želechovické paseky: malebnou krajinou Želechovicka prochází šesti-kilometrový okruh naučné pasekářské stezky, zaměřený na faunu a flóru, sadařství a léčivé rostliny. Jedním z chráněných míst na pasekách jsou léčivé prameny minerálních vod a rostou zde i vzácné rostliny.

Přírodní park Vizovické Vrchy: zajímavostí zde jsou rozsáhlé prameny sirného charakteru, které se nacházejí podél potoků i v samotných Vizovicích. Pro nižší polohy je charakteristická pasekářská krajina s mozaikou drobných sadů a květnatých luk.

Přírodní památka Králky: skalnaté seskupení ležící nedaleko zříceniny hradu Lukov je opřeno několika legendami. Jedna z nich tvrdí, že zde zasedalo valašské loví právo.

Naučná stezka Lukov: stezka představuje návštěvníkům přírodní zajímavosti okolí Lukova. Lze ji projít ve zkrácené podobě (7,5 km) nebo s odbočkami (9,5 km). Trasa nejprve stoupá na hřebenovou část Hostýnských vrchů a pak se stáčí zpět na Lukov po trase v nádherném bukovém lese.

ZOO Lešná Zlín: jedinečný přírodní areál, nabízející na ploše 52 ha anglický park s útulným romantickým zámekem s loveckými motivy, je zvláštností mezi evropskými zoologickými zahradami. Secesní „pohádkový“ zámek postavený v letech 1887 až 1894 je vybavený nejmodernější technikou. Ta je přitom v harmonii s bohatou dřevořezbářskou výzdobou interiérů, vykládaným nábytkem, sbírkami porcelánů, obrazů i památek z cest. Rozsáhlý anglický park z let 1884 - 1888 obsahuje kromě některých stromů z původně barokního parku mnohé vzácné dřeviny Evropy, východní Asie a Severní Ameriky i pavilony, výběhy a voliéry zvířat. Také v chovu zvířat má Lešná dlouholetou tradici. Soukromá zoo rodiny Seilernů zanikla s koncem druhé světové války. Na její místo nastoupila malebná ZOO Lešná, otevřená v roce 1948. V současné době chová 240 druhů zvířat. U areálu jsou dvě hlídaná parkoviště, uvnitř ZOO možnost kvalitního stravování. V oboře je návštěvníkům k dispozici odpočinkový prostor, dětský koutek, možnost projížděk na koních či ponících. V hlavní sezóně nabízí kulturní programy, komentované krmení zvířat, okružní jízdy zoo-vláčkem, dále večerní prohlídky

s lampiony, prodej suvenýrů, soutěže pro děti i školní exkurze.

Hostýnské vrchy: Hostýnské vrchy jsou zalesněná vrchovina, která se nachází severně od Zlína. Pohoří patří do území západních flyšových Karpat a nejvyšším bodem je Kelčský Javorník 865 metrů nad mořem. Toto místo bývá vyhledáváno turisty hlavně pro svůj malebný ráz krajiny, bohatý lesní porost a také pro nenáročnost turistických i cyklistických tras.

Luhačovické Zálesí [26] [27] [29]

Jedno z nekrásnějších lázeňských měst leží v údolí říčky Horní Olšava v CHKO Bílé Karpaty. Pramení zde 17 minerálních pramenů, které jsou využívány k pitné kúře, inhalacím a koupelím. Celé Luhačovicko je oblíbeným cílem návštěvníků z domova i ze zahraničí, kteří sem přijíždějí právě kvůli lázeňství a v poslední době také kvůli wellness. Dalšími cíly turistů jsou bezpochyby přírodní krásy Bílých Karpat a Vizovických vrchů a cílem se stává také pestrý folklor a lidové památky luhačovického Zálesí. Je oblíbeným místem i z hlediska možnosti pro pěší turistiku a cykloturistiku. Luhačovice jsou jedním z výchozích bodů pro poznávání CHKO a biosférické oblasti Bílé Karpaty i přírodního parku Vizovické vrchy.

Významné památky: [28] [29] [31]

CHKO Bílé Karpaty: oblast rozlehlých luk, hlubokých lesů a malých údolí, kterou lemují křoviny, solitérní stromy⁵, ovocné sady a také stavby. Patří k západnímu okraji Karpat a tvoří předěl povodí Moravy a Váhu a taktéž vytváří přirozenou hranici mezi Českem a Slovenskem. Na území Bílých Karpat se nachází několik ohrožených druhů rostlin, ale i zvířat jako např. rys nebo medvěd. Na českou chráněnou krajinnou oblast a zároveň biosférickou rezervaci UNESCO navazuje slovenská CHKO Biele Karpaty.

Pozlovická přehrada: okolí Luhačovic a přilehlých Pozlovic dotváří přehradní nádrž, někdy milně nazvaná Luhačovická přehrada. Měla sloužit primárně k zamezení povodní, později byla využívána k rekreačním účelům, v současné době ale není koupání v přehradě vhodné, poněvadž se zde v teplých letních měsících vyskytly sinice. I když

⁵ Solitérní stromy jsou dřeviny pěstované ve speciálních rozestupech, zdroj:www.adamza.cz

podle místních se voda v přehradě rok od roku zlepšuje, koupajících zde uvidíte méně a méně. Lidé se z hygienických důvodů bojí v přehradě koupat.

Přírodní památka Čertův kámen: skalní útvar je k vidění v lese nedaleko obce Provodov. Čertův kámen byl součástí hradu Rýsov, což dokazují čtvercové otvory pro usazení trámů dřevěné hradby.

Přírodní památka Uhliska: přírodní lokalita Uhliska se nachází nedaleko obce Doubravy a je zvláštní svými mokřadními loukami v nivě Černého potoka. Zde žije na 140 druhů rostlin, mnoho vzácných druhů zvířat a hmyzu.

Přírodních atraktivit byste našli na území Luhačovicka a Zlínska mnohem více, já jsem vybral nejzákladnější a nejfrekventovanější atraktivity v tomto regionu nebo atraktivity, které se v současné době zaznamenávají větší počet návštěvnosti.

5.2.2 Kulturně-historické atraktivity

Moderní a v tomto smyslu tedy i mladé město Zlín je pozoruhodné zejména svou unikátní funkcionalistickou architekturou. Ve stejném duchu je vystavěno skoro celé město. Typické neomítnuté červené cihly, které jsou základním stavebním prvkem baťovských domků zasazených do všeobjímající zeleně, železobetonový skelet, rovné střechy a ocelová okna – to je charakteristika většiny dominantních staveb ve městě. V období největšího rozkvětu Baťových závodů i celého města v meziválečném období dali významní architekti, jako byli J. Kotěra, F. L. Gahura, V. Karfík nebo M. Lorenc, Zlínu ojedinělý charakter funkcionalistického města, který nemá obdoby v celé Evropě. Mezi takové významné památky patří zdejší mrakodrap, nyní sídlo krajského úřadu, Dům umění nebo Velké kino, tedy nadčasové objekty, kvůli nimž se i déle než pětasedmdesát let od jejich vzniku do Zlína hromadně vydávají vedle turistů například i studenti architektury z celého světa. Většina nejcennějších památek je zařazena na seznam městské památkové zóny. [29]

Významné památky:

21. budova – zlínský mrakodrap: Tzv. „jedenadvacítká“ byla dokončena v roce 1938 podle projektu architekta Vladimíra Karfíka. Tato 77,5 metrů vysoká budova byla před

válkou nejvyšším objektem v Československu. Skutečnou technickou lahůdkou je výtah - kancelář šéfa firmy J. A. Bati o rozměrech 6 x 6 metrů s klimatizací a s umývadlem s teplou vodou. Samozřejmostí je v „jedenadvacítce“ potrubní pošta či podlahové zásuvky elektrického proudu. Toto vrcholné Karfíkovo dílo je dnes národní kulturní památkou období funkcionalismu. [29]

Zámek Zlín: Zlínský zámek vyrostl na místě bývalé středověké tvrze. Počátky objektu sahají podle archeologických výzkumů do 2. poloviny 15. století. Podstatný význam pro jeho vývoj měla renesanční fáze výstavby, spadající do 2. poloviny 16. století. Přestavba zámku do barokní podoby proběhla ve 2. polovině 18. století. Poslední přestavba, která dost necitlivě změnila vzhled zámku, se uskutečnila na počátku 20. století. [26]

Hrad Malenovice: Středověký malenovický hrad patří k několika málo dochovaným památkám středověké architektury ve zlínské oblasti. Leží 6 km od centra moderního Zlína a byl založen v 2. polovině 14. století moravským markrabětem Janem Jindřichem. V následujících stoletích prošel několika přestavbami, které z původního gotického středověkého hradu vytvořili renesanční sídlo zámeckého typu, později ještě barokně upravené. Až do poloviny 20. století plnil hrad funkci obytnou a správní. Muzeum jihovýchodní Moravy v malenovickém hradu v roce 1963 vybudovalo výstavní prostory, pracovny a depozitáře. [26] [27]

Městské divadlo Zlín: Nabídku živé kultury doplňují programy profesionální divadelní scény, která ve Zlíně působí od roku 1946. Zpočátku sídlila v budově Malé scény ve Štefánikově ulici. Moderní divadelní budova byla postavena v centru Zlína v roce 1967 a až do roku 1990 nesla název Divadlo pracujících.

Další významné památky kulturně-historického významu jsou shrnuty v tabulce 5.6. Ke všem atraktivitám v tabulce níže jsou vytvořeny komentáře, které lze nalézt v příloze 3, která se odkazuje na Zlínsko a Luhačovické Zálesí.

Tab. 5. 6 – Kulturně- historické atraktivity Zlínska

Kulturně-historické atraktivity
Vila Tomáše Bati
Římskokatolický kostel sv. Filipa a Jakuba
Muzeum obuvi
Muzeum jihovýchodní Moravy
Krajská galerie ve Zlíně
Dům umění ve Zlíně a památník T. Bati
Město v zahradách
Hotel Společenský dům

Další významné atraktivity: Socha Tomáše Bati (Baťov – Otrokovice), kostel sv. Bartoloměje (Napajedla), zámek Slavičín (Slavičín), židovský hřbitov (Brumov-Bylnice), městská památková zóna Valašské Klobouky (Stará radnice, Hornův dům, Červený dům, Brattmanova vila) [26]

Luhačovické Zálesí [26] [27] [31]

Město Luhačovice je unikátní architekturou s nezaměnitelným rukopisem Dušana Jurkoviče. Jeho stavby také tvoří jádro zdejší městské památkové zóny. Naleznete tady ale také řadu dalších památek kulturně-historického významu vypovídajících o bohaté historii tohoto místa. Novodobý rozvoj lázní nastal na přelomu 19. a 20. století díky Akci-ové společnosti lázní luhačovických a dr. Františku Veselému, který stál v jejím čele. V Luhačovicích se nachází jedna z nejkrásnějších staveb regionu, hotel Jurkovičův dům. Tato stavba dominuje lázeňskému náměstí i celým Luhačovicím. Hotel je navštěvován pro svou výjimečnou polohu, nově zrekonstruované wellness centrum i pro svou nádhernou vnitřní i vnější pestrobarevnou malbu. Na stavbu byla použita kombinace různých materiálů, například sušené hliněné cihly a moderní betonové pilíře.

Významné památky:

Lázeňské náměstí: lázeňské náměstí tvoří přechod mezi obcí Pozlovice a Luhačovicemi. Nachází se zde mnoho hotelů jako např. již zmiňovaný Jurkovičův dům, ale také hotel Společenský dům, hotel Jestřabí, hotel Dům Bedřicha Smetany, a také léčivé mi-

nerální prameny (Vincentka, Ottovka, pramen Dr. Šťastného)

Zámek a socha sv. Gotharda: barokní komplex budov pochází ze 17. století, věž z první poloviny 18. století. V rohu zámecké zahrady stojí hodnotná socha svatého Gotharda s obrázkem sv. Floriána.

Muzeum luhačovického zálesí: muzeum je centrem poznávání historie a kulturních tradic regionu v okolí Luhačovic. Expozice jménem Znamé i neznámé Luhačovic představuje Luhačovice jako centrum tradičního národopisného regionu, který je nazýván jako luhačovické Zálesí.

Kostel sv. Rodiny: příklad moderní chrámové architektury, kostel byl postaven podle projektu architektů Brix a Franty a před kostelem tryská, v roce 2000 otevřený, pramen sv. Josefa, který je využíván ke koupelím pro hotely Sanatorium Miramare I. a Sanatorium Miramare II.

Další významné památky: Bysta Leoše Janáčka (Luhačovice), Tenisový pavilon (lázeňský park u Ottovky, Luhačovice), Kaple sv. Alžběty (lázeňské náměstí, Luhačovice), Augustiánský dům (hotel, Luhačovice)

5.2.3 Společenské atraktivita

Po celý rok se v městech a obcích tohoto regionu pořádají kulturní a společenské akce. Folklorní akce se organizují především na vesnicích, kde si chtějí zvyky a obyčeje udržet, ale ani ve městech není folklor mrtvou tradicí. Zlínsko a Luhačovicko, kde se prolínají lidové tradice Slovácka, Hané a Valašska, se vzájemně obohacují a patří k místnímu životnímu koloritu. Hody, fašankové průvody v maskách, kácení máje se pořádají téměř ve všech obcích a tradice tohoto typu jsou velmi vyhledávané převážně rodinnými příslušníky nebo návštěvníky z měst. K nejznámějším folklorním událostem patří zlínský „Festival dechových a folklorních souborů“, „Zlínské besedování“, „Mezinárodní dětský folklorní festival v Luhačovicích Písni a tancem“, každoroční slavnosti „Otevírání pramenů v Luhačovicích“ a svěcení jednotlivých pramenů s průvodem nebo „Valašské kumštování“ a „Setkání muzikantů ve Valašských Kloboukách.“

Kultura hrála a hraje ve Zlíně významnou roli. S tím, jak se postupně zvyšoval zájem

lidí o kulturní akce, rostla ve Zlíně i jejich nabídka. Neodmyslitelnou součástí kulturního života města se stala řada mezinárodních festivalů zaměřených na film, divadlo, výtvarné umění či folklór. K nejznámějším městským institucím patří Městské divadlo Zlín a Filharmonie Bohuslava Martinů. Mimo ně čile pracují další instituce - Krajská galerie, Muzeum jihovýchodní Moravy, alternativní Malá scéna, desítky soukromých galerií, folklorních souborů, moderních rockových klubů, kinosálů (Zábavní centrum Zlaté Jablko) a uměleckých agentur, které po celý rok nabízejí návštěvníkům bohatý repertoár kulturních a společenských akcí. [26] [29] [28]

Městské divadlo Zlín se chlubí sálem pro sedm stovek diváků a pestrým repertoárem současných i klasických dramát. Kromě hlavního divadelního sálu jsou využívány přilehlé scény: **Divadélko v klubu, Studio Z a Malé scéna**. Vyznavači klasické hudby nacházejí cestu do Domu umění, kde sídlí zlínská **Filharmonie Bohuslava Martinů**. [26]

K nejznámějším kulturním a společenským akcím v regionu patří bezesporu „**Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež**“, konaný koncem května, který je nejstarším a největším festivalem filmů pro děti a mládež na světě. Je úzce spjatý se zdejší filmařskou tradicí, kterou „městu obuvi“ ve druhé polovině 20. století vtiskli legendární tvůrci dětského filmu Hermína Týrlová a Karel Zeman. V roce 2010 se bude ve Zlíně konat již 50. ročník Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež (30.5. - 6. 6. 2010). Zlín je téměř půl století považován za hlavní české město dětského filmu. Zlínská filmová přehlídka každoročně přitahuje desetitisíce diváků, filmových nadšenců i profesionálů z celého světa. MFFDM má své trvalé místo ve světovém festivalovém kalendáři již od roku 1961. Je významnou kulturní a společenskou událostí, která přitahuje přední filmové tvůrce, herce, producenty, novináře a přední domácí i zahraniční mediální firmy. Záštitu nad festivalem přebírá ministr kultury České republiky, český výbor pro UNICEF a česká komise pro UNESCO. Festival je pořádán za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky. [28] [29] [32]

Neméně slavnou a divácky velmi navštěvovanou akcí je na Zlínsku „**Barum rallye**“, pořádaná v srpnu. Vyznavači automobilového sportu dobře znají soutěže Barum rallye s mezinárodní účastí, která patří k nejlepším akcím svého druhu v Evropě a kterou město Zlín významně podporuje. V roce 2010 se bude konat již její 40. ročník. Automobilová

soutěž Barum rallye Zlín je od roku 2002 zařazena světovou radou Mezinárodní automobilové federace FIA do seriálu mistrovství Evropy s nejvyšším koeficientem obtížnosti 20. Amatérská soutěž, která v roce 1971 začala psát historii „barumky“, vyrostla hned následujícím ročníkem v součást mistrovství ČSSR v automobilových soutěžích. [29] [28]

Další z řady významných událostí letní sezóny je bezesporu vizovické „**Trnkobraní**“, které se v poslední době těší stále větší návštěvnosti. Trnkobraní je multižánrovým festivalem, pořádaným již od roku 1967 vždy v druhé polovině srpna ve Vizovicích v areálu likérky Rudolfa Jelínka, kde se nachází i slavný „Distillery Land“ Rudolfa Jelínka. Zde se návštěvník může setkat s tradicí palírny, obdivovat výrobu kosher slivovice a koupit si láhev domů. [33] [29]

V červenci roku 2010 se bude konat také tradiční „**Starý hanácký právo**“ v obci Racková na Zlínsku. Tato kulturní a folklorní událost se nese v duchu květovaných krojů, dechové hudby a dobrého vína. Jedná se o starý zvyk hanáckých předků, který se na Hané dodnes udržuje jako památka na to, jak se lidé v tehdejších dobách bavívali. „Starý hanácký právo“ je o to zajímavější, že se koná jen jednou za deset let a je vyhlášeno jen na jeden den v daném roce. Průvod hanáckého práva obchází celou vesnici, dům od domu, a u každého se koná krátké odsouzení. Domáci se pak musí postavit k dřevěné koze a muži v krojích je symbolicky vyplatí dřevěnými plácačkami. Při tom se zpívá, nalívá slivovice a dobré víno a rozdávají koláčky. [34]

Další významné atraktivity společenského významu jsou uvedeny v tabulce 5.7.

Tab. 5. 7 – Společenské atraktivity Luhačovicka

Společenské atraktivity
Maňasovy Sehradice
Hudební festival Janáček a Luhačovice
Setkání muzikantů v Bílých Karpatech
Neznámá Země - festival
Setkání – Stretnutie – divadelní festival
Festival populární hudby Zlínalent

Důležitým projektem, jenž by měl v budoucnu přilákat návštěvníky na Zlínsko, je **Kongresové centrum Zlín**. Jeho prioritním záměrem je zajistit dlouhodobou správu a provoz Kongresového centra, zabezpečit využití centra ve formě kongresů, koncertů, přednášek, seminářů, promoci, imatrikulací, výstav aj. a vytvořit tak centrum neregionálního významu, jež bude plnit funkci kulturní, společenskou i ekonomickou.

Doplňující informace a další atraktivity Zlínska a Luh. Zálesí v Příloze 3.

5.2.4 Wellness a sportovně-rekreační turistika

Co je to vlastně wellness? Nové pojetí myšlenky starých Řeků - kalokagáthie - spojení tělesné a duševní krásy. Pojem wellness je od konce 20. století trendem, který, jak se zdá, jen tak nezanikne. Je neodmyslitelně spojen s lázeňstvím a zdravým životním stylem a je velkým lákadlem pro turisty. Faktem je, že Česká republika zavedla wellness později než naši zahraniční konkurenti, proto velká většina Čechů zamířila za atraktivními relaxačními pobyty na Slovensko nebo do Maďarska. Následně české lázně pochopily, že je důležité se zaměřit také na zdravou, tedy majoritní část populace. Dnes jsou různé rekondiční a relaxační pobyty již neodmyslitelnou součástí nabídky lázeňských zařízení. Stoupá také počet wellness hotelů a center, jejichž využití je ve velké míře pro např. pracující nebo handicapované. Předmětem wellness je psychická rovnováha, relaxace, mentální a duchovní rozvoj, mezilidské vztahy a komunikace, pravidelný pohyb, zdravá vyvážená strava, čerpání nové energie, být stále svěží a umět zvládat stres. Nabídka wellness služeb se rok od roku rozšiřuje. Mezi běžné služby patří masáže, koupele, vířivé vany, zábaly, sauna, aromaterapie, perličkové koupele atd. V současnosti jsou stále populárnější solné jeskyně či kryoterapie. K takovým neobvyklejším procedurám, jež také některá wellness centra nabízejí, spadají čokoládové zábaly, pivní koupele či spaní na čerstvém seně. [35]

Wellness se jednoduše stává žádanou službou a hotely se této „nové“ poptávce snaží vyjít vstříc. Najdeme v regionu spoustu nových wellness center, nových wellness hotelů i hotely, které při své rekonstrukci vybudovávají nové wellness prostory. Na Zlínsku je to například nové **wellness centrum Amenity**, nacházející se přímo v centru města, nabízející masáže, sauny, zábaly aj. Ve Zlíně je mnoho dalších příležitostí, jak relaxovat

a odpočinout svému tělu, návštěvníci mohou využít **městské lázně Zlín** nebo mohou navštívit nedaleko Zlína hotel **Lázně Kostelec**. V obou zařízeních se setkáte s masážemi, saunou, parní saunou, v městských lázních jsou dva bazény, jeden dětský a jeden venkovní, který funguje od června do konce srpna. V Kostelci je pouze venkovní bazén, teplota vody se ale pohybuje okolo 32°C, takže je možné se v něm koupat od května do konce září. [29]

Wellness nabízejí také hotely **Augustiánský dům**, otevřený v březnu roku 2010, wellness hotel **Rezidence Ambra**, kde se provádějí dokonce i lehké estetické zákroky na vyhlazení vrásek pomocí laseru. Také Lázně Luhačovice a.s. nabízejí ve svých hotelích celou řadu wellness balíčků, nejlepší balneo provoz mají hotely Palace a Jurkovičův dům. Hotely nabízejí masáže, koupele, saunu, bazén, perličkové koupele aj. [28]

V regionu je také mnoho příležitostí sportovat, navštívit turisté mohou spoustu areálů, tenisových kurtů, koupališť, ale také lyžařských svahů, bowling center, squashových hal, zimní stadion atd. Také mohou využít nových cyklostezek, kterých je jen na Zlínsku celkem 9. Ta nejdelší začíná u 4. ZŠ Januštice a pokračuje přes Burešov k Vršavě (zde se nachází také rozsáhlý komplex sportovišť Sportovní areál Vršava) a končí u ZOO Lešná a měří 5, 590 km. Další cyklostezky jsou také protkané městem mířící z Cigánova do krajské nemocnice T. Bati, z Bartošovy čtvrti do Příluk, jiné se zbudovávají v Malenovicích, v Loukách a v Prštém.⁶

V Pozlovicích je také možné si zahrát golf ve „Sportovním areálu golf“, Sportovní centrum Radostova zase nabízí kuželnu, fitcentrum, saunu a tenisový kurt. Za koňmi se mohou návštěvníci vydat do rekreačního střediska Březůvky, jenž nabízí krytou jízďárnu, jízdu na koních a tábory u koní s možností ubytování.

Další sportovně-rekreační zařízení: Rekreační oblast Štěrkoviště – Otrokovice, rekreační areál Skleníky – Spytihněv, Derby golf club Slušovice – golfové hřiště, jezdecký klub Krásno, Ranč Všemina – Slušovice, lyžařský vlek Jasenná, rekreační středisko Trnava – lyžařský areál, lanové centrum C.V.A.K. – Zlín-Mladcová, laser aréna Zlín, Golf club lázně Kostelec, stáje Mevrin – Vizovice, lyžařský svah Zlín (220 m). [26] [29] [27]

⁶ Informace poskytl Ing. Martin Habuda, oddělení koordinace projektů, Zlínský kraj.

5.3 Uherskohradištsko

5.3.1 Přírodní atraktivita

Město Uherské Hradiště jako centrum regionu, leží na řece Moravě v oblasti Dolnomoravského úvalu. Je přirozeným centrem slováckého regionu a leží v průsečíku někdejších pravěkých cest vedoucích od Baltického moře na jih k Dunaji a od Černého moře na východě do západních zemí. Region je proslulý především svébytným folklorem, dobrým vínem a slavnou historií. Uherské Hradiště a okolí je obklopeno na východě Bílými Karpatami a na západě malebnými vrcholky Chřibů, jež jsou cílem výletů návštěvníků a lákají zejména lužními lesy při řece Moravě s původní faunou i flórou. [27]

Jednou z nejnavštěvovanějších přírodních lokalit v regionu je **pohoří Chřiby** porostlé bukovými lesy, které tvoří část Karpat. Pohoří rozděluje roviny Hané od vinařského Slovácka a nenarušená příroda je lákadlem pro pěší turistiku i pro příznivce horských kol. Územím Chřibů se prolíná trojice naučných stezek a ta nejfrekventovanější z nich, Spáčilova, prochází kolem staroslovanského pohřebiště Mohyly a pískovcových útvarů Budačina a Komínky.

Uherskohradištsko je velmi známé svou vinařskou historií a také produkcí tohoto oblíbeného moku. Na jeho katastru vyrostlo během let několik vinařských tratí a oblastí, mezi kterými jsou nejznámější Velehrad, Buchlovice, Zlechov a Boršice. Proto na podporu vinařství, turistiky a ochrany památek vznikl projekt vinařských stezek pro cyklisty. Nejmenší uherskohradištská vinařská oblast je ohraničena úbočím Chřibů na severozápadě a Bílých Karpat na jihovýchodě a jeho nadmořská výška zbrzdí dozrávání vína, kde hlavními odrůdami jsou Müller-Thurgau a Muškát moravský. [36]

Významné památky:

Přírodní památka Babí hora: lokalitu tvoří louky a pastviny asi 100 m jihozápadně od vrcholu Babí hory. Cílem ochrany tohoto území je zachování zbytku jedinečných stepních společenstev tzv. pannonského termofytika, čili ohrožených rostlinných a živočišných druhů. [28]

Přírodní park Prakšická vrchovina: za přírodní park byla vyhlášena v roce 1999 a rozléhá se na téměř 4 500 hektarech mezi Uherským Hradištěm a Uherským Brodem na pravém břehu řeky Olšava. Na území vrchoviny se vyskytují maloplošná chráněná území přírodní rezervace Rovná hora a Vrchové-Chrástě a také přírodní památka Terasy-Vinohradné. [28]

Velkým přínosem pro cestovní ruch v tomto regionu je vybudovaná vodní cesta **Baťův kanál**. Ten sloužil v první polovině 19. století primárně k přepravě lignitu pro Baťovy závody, v 90. letech ovšem vzešla myšlenka na jeho turistické využití a proto vznikl Baťův kanál. Zákon o vnitrozemské plavbě zařazuje průplav Otrokovice – Rohatec mezi využitelné vodní cesty. V současnosti je tato vodní cesta využívána k turistice a přepravě osob, probíhají na ní pravidelné plavby na výletních lodích, lidé mohou využít půjčoven lodí a projet se po Baťově kanálu. Ten se tak stává příjemným místem, kde turisté tráví svou dovolenou v přírodě, kde krajina je velmi bohatá, žije zde několik vzácných druhů živočichů, k vidění jsou meandrující úseky řeky Moravy a mnoho jiných zajímavostí. Více informací o přístavištích viz Příloha 4. [37]

5.3.2 Kulturně-historické atraktivita

Na Uherskohradištsku existuje mnoho památek kulturního i historického významu a celé Uherské Hradiště je protkáno sítí historických budov regionálního i neregionálního charakteru. Přemysl Otakar II. zde založil roku 1257 královské město, které mělo za úkol chránit cestu do Uher a nedaleký velehradský klášter. Z této doby se dodnes zachovalo mnoho historických památek jako Matyášova brána, která toto opevnění připomíná. Mezi další historické památky patří stará radnice ze 14. století, areál františkánského kláštera s kostelem Zvěstování Panny Marie, barokní komplex bývalých jezuitských budov s kostelem sv. Františka Xaverského, kaple sv. Alžběty s gotickým presbytářem nebo lékárna „U Zlaté koruny“ ze 17. století. Ale nejen Uherské Hradiště má co nabídnout. Na celém Slovácku se nachází velká spousta památek, které je potřeba zmínit. [27] [36]

Významné památky:

Archeoskanzen v Modré u Uherského Hradiště: unikátní archeologický skanzen představuje typické slovanské osídlení z dob Velké Moravy z 9. století. Celoročně se zde konají zajímavé tematické akce, jako jsou vítání jara, oslava zimního slunovratu, boj o hradiště a podobně. [28] [38]

Památník Velké Moravy: památka je znovu otevřená od 16. ledna 2010 ve Starém Městě u Uherského Hradiště po dvou letech kvůli první z řady rekonstrukcí. Návštěvníci se mohou těšit na nové multimediální expozice, jež dokumentují archeologické nálezy z regionu i život Slovanů. K vidění jsou i repliky dobových oděvů, obuvi, šperků, pracovních nástrojů.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje: poutní místo nacházející se ve Velehradě je klenotem moravského baroka s trojlodní bazilikou a patří mezi nejnavštěvovanější místa v regionu. Zajímavostí jsou chórové lavice, zapsané do seznamu UNESCO.

Státní zámek Buchlovice: barokní zámek se dochoval z přelomu 17. století a navštívit stojí také zámeckou zahradu.

Zmínit bych také chtěl **Areál měšťanských vinných sklepů**, který můžete najít nedaleko UH v Mařaticích, kde se dochovaly vinné sklepy i vinohradní domy. Nejstarší takový dům zde stojí již od 18. století a v domě s číslem 367 se můžete pokochat nástěnnými malbami od Joži Úprky, což je významný malíř Slovácka. V tomto areálu se návštěvníci mohou setkat i s barokním domem s vinárnou „U lisu“ se zachovaným původním lisem na révu. Celý tento komplex láká turisty, umělce i hudebníky ze všech koutů republiky a dokonce i ze zahraničí.

Tab. 5. 8 – Kulturně-historické atraktivity Uherskohradišťska

Kulturně-historické atraktivity
Státní hrad Buchlov
Galerie Slováckého muzea
MPZ v Uherském Hradišti
Židovský hřbitov

Národní kulturní památka Hradisko sv. Klimenta

5.3.3 Společenské atraktivita

Na Uherskohradištsku se koná řada výjimečných akcí ať už sportovních, kulturních či společenských. Jmenujme např. Letní filmovou školu, Festival hudebních nástrojů lidových muzik, setkání ekologů a filmařů – Týká se to také Tebe, Slováký běh, Slováký minitriatlon, atletické memoriály apod. Nejvýznamnější akcí svého druhu je bezpochyby **Slováké slavnosti vína a otevřených památek**, který se každoročně koná v polovině září. Ukazuje bohatost a rozmanitost tradiční lidové kultury na Slovácku a otevřené historické památky královského města. Do programu se zapojuje více jak 50 měst a obcí z okolí Uherského Hradiště a přidávají se i partnerská města Uherský Brod, Skalica a Trenčín. [29]

Velmi známá je také činnost **Slovákého divadla** a **Slovákého muzea**, kde se můžete setkat s expozicí „Slovácko – způsob života a lidové tradice regionu“. Ve dvou výstavních sálech se obměňují expozice národopisné, historické, archeologické a vlastivědné.

V květnu se pořádá každým rokem ve Vlčnově a v Kunovicích proslulá **Jízda králů**. V tomto měsíci je také možno vidět ve Valticích **Valtické vinné trhy**, v červnu ve Strážnici můžete navštívit **Mezinárodní folklorní festival** a v srpnu je hojně navštěvovaný také Hodonín, kde se konají **Svatovavřínecké slavnosti s jarmarkem a hodovou zábavou**.

Ve vesnicích regionu se pořádají tzv. **Fašanky**, což jsou festivaly masopustních tradic. Ten nejznámější je ve Strání a je výjimečný zejména svým mečovým tancem zvaným „Pod šable“, který předvádí skupinky složené z tanečníků, gazdy a kapely. [30]

Na den sv. Martina se koná v Uherském Hradišti **křest svatomartinských vín**, který je doprovázen bohatým folklorním programem.

Letní filmová škola: poslední červencový týden se mohou návštěvníci v Uherském Hradišti setkat s akcí „Letní filmová škola“. Vedle promítání filmů, které jsou ke zhlédnutí v šesti kinech, může návštěvník využít jeden z mnoha doprovodných programů

(večerní koncerty, divadla, výstavy, komponované pořady, pásma nebo workshopy, kde si můžete půjčit kameru a natočit si svůj vlastní třiminutový snímek. Tato akce se každým rokem rozrůstá a jeho program je velmi časově i prostorově velmi náročný. [27] [29] [36]

5.3.4 Wellness a sportovně-rekreační turistika

Slovácko není známé jen svým folklorem, vínem a slivovicí, ale také svými léčivými prameny. Již od 16. století jsou tyto prameny využívány pro ozdravující kúru. V Nezdenicích, které leží mezi Uherským Brodem a Bojkovicemi, se objevily prameny se sirnatou kyselkou a patří k velmi navštěvovaným místům s léčivou vodou. Sirnaté prameny také uzdravovaly nyní již v zaniklých lázních „U Zdravé vody“ nedaleko Koryčan a v lázních „Heliga“ v Čejči. Znamé svými léčivými vodami jsou i lázně v Petrově. Slovácko je kraj, který je poset studánkami a prameny, o kterých se vedou nejrůznější pověsti a pohádky o léčivých účincích. Mezi nejznámější lázeňská místa můžeme zařadit **Ostrožskou Novou Ves** (sirnaté lázně poskytují celý rok balneoterapii, léčí se zde pohybové ústrojí a kožní onemocnění), **Buchlovice – Smrad'avka** (lázně nabízejí množství rekondičních a léčebných procedur založených na využívání sirovodíkových pramenů) nebo **Hodonín** (zde se využívá jodobromová voda zvaná Solanka, ta patří mezi nejkvalitnější v Evropě a má jedinečné regenerační, léčebné a preventivní účinky). K léčbě samotné má přispívat také krásné prostředí, možnost vycházek, kulturní a společenské akce a i na tomto poli obtojí lázeňská a wellness zařízení na Slovácku. [28] [39] [40]

K aktivní dovolené nesmí chybět mimo jiné i dobře vybavená sportovní centra, kterých je na Slovácku dostatek. Bowling, kuželny, squash-centra, tenisové kurty aj. můžou návštěvníci najít v Uherském Hradišti, Starém Městě, uherském Brodě, Kunovicích, Uherském Ostrohu, Ostrožské Lhotě, Strážnici, Hodoníně i v Břeclavi. V Uherském Brodě se od roku 2003 nachází **Aquapark Delfín**, jehož návštěvnost se v současné době pohybuje kolem 300 000 lidí ročně a obdržel prestižní ocenění jako budova roku 2003, kde získal 2. místo v konkurenci budov Zlínského kraje. [41]

V zimě lákají k návštěvě lyžařská střediska pro sjezdové, běžecké lyže i snowboard.

Nejvíce středisek se soustřeďuje v oblasti Bílých Karpat (Radějov, Lopeník, Mikulčín Vrch, Nezdenice, Strání-Štrbář) a v oblasti Chřibů (areál v Břestku, Osvětimanech, areál Stupava). Navštěvovaný lyžařský areál je také v Uhřicích ve Žďánickém lese. Raritou je na Slovácku lyžařský areál v Němčičkách, výjimečný svou polohou, který má nejnižší položený svah ve střední Evropě (180 metrů nad mořem). [28]

V létě se turisté a vášnivý cyklisté mohou projet po jedné z mnoha cyklotras. Uherskohradištsko je doslova protkáno stovkami kilometrů cyklistických tras. Tudy projíždíte krásnou přírodou, malebnými vesničkami i rozsáhlými vinohrady. Mezi nejvíce frekventované cyklistické trasy můžeme zahrnout stezku z Uherského hradiště na **Velehrad** a dál na **Buchlovický zámek**, trasu „Za památkami Uherskobrodsko“, trasu do „Hluku za vodní tvrzí“ s památkami lidové architektury. Jezdí se zejména za atraktivitami Bílých Karpat a Chřibů a s dětmi podél Baťova kanálu, tato stezka není příliš náročná, čili pro ty nejmenší velmi vhodná. Nemůžu opomenout ani na Vinařskou stezku, která je součástí Moravské vinné stezky. V Uherském Hradišti se každoročně v dubnu pořádá akce otevírání vinařských stezek Na kole vinohrady, kde nechybí otevřené vinné sklepy, vystoupení cimbálových muzik a samozřejmě příjemně strávený čas na kole. Doplňující informace a atraktivity viz Příloha 4. [28] [38] [40]

5.4 Vsetínsko

5.4.1 Přírodní atraktivity

Vsetínský region můžeme nazývat jako „Valašské království“ nebo jednoduše Valašsko. Je to kraj na pomezí Bílých Karpat, Beskyd a Vizovických vrchů. Valašsko není proslulé pouze orchidejovými loukami, krásnými a hlubokými lesy, ale také rázovitým valašským folklorem a pozoruhodnými památkami připomínajícími doby vzdálené i nedávno minulé. Nejvíce přírodních památek a rezervací je soustředěno v okolí Valašských Klobouk a Brumova-Bylnice na území chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace Bílé Karpaty a v oblasti CHKO Beskydy. Je to vskutku nádherný kus země, kde můžete strávit letní i zimní dovolenou, je zde dostatek míst pro pěší turistiku, cykloturistiku, houbaření, rybaření, můžete si vyjet na koni nebo jen tak lenořit u vody. Celým Valašskem, potažmo Vsetínkem, se line největší chráněné území ČR, které bylo

vyhlášeno v karpatském flyšovém pásmu, **CHKO Beskydy**. Střídají se zde pískovec, jílovec a slepenec, a i proto jsou tvary Moravskoslezských Beskyd, Vsetínských vrchů a Javorníků spíše zaoblené, rozčleněné hlubokými údolími řek. Na tomto území se vyskytuje i nejhlubší z pseudokrasových jeskyň, Kněhyňská jeskyně, jejíž dno se nachází 57 metrů pod povrchem. Původní atmosféru karpatských pralesů lze zažít v jedné z mnoha rezervací v Mionši, Salajce na Razuli nebo v rezervaci Pulčín-Hradisko. Tady se vlivem rozpadávajícího se pískovce vytvořil nejrozsáhlejší kamenný labyrint. Na CHKO Beskydy, které jsou domovem mnoha druhů zvířat i rostlin, navazuje na území Slovenska CHKO Kysuce. [29] [42]

Další významné atraktivity přírodního charakteru jsou uvedeny v tabulce 5. 9. Doplňující informace ke každému pojmu lze nalézt v příloze 5.

Tab. 5. 9 – Přírodní atraktivity Vsetínska

Přírodní atraktivity
Národní přírodní rezervace Kněhyně - Čertův mlýn
Pustevny
Přírodní památka Jarcovská kula
Fauna park - Dětský ráj

Na Valašsku se můžete setkat s celou řadou zajímavých přírodních památek, jako jsou Bražiska, Sucháčkovy paseky, Čertovy skály, Pulčinské skály. Je zde také mnoho mokřadů, přírodních rezervací, jezírek, zámeckých parků, takže si návštěvník může opravdu vybrat z celé škály přírodních atraktivit.

5.4.2 Kulturně-historické atraktivity

Milovníci památek a historie si na Vsetínsku přijdou na své a mohou se těšit nejen tradiční valašské dřevěnice, ale i na jeden z nejstarších hradů u nás – Brumov, na památkové zóny nebo významné památníky z 2. světové války ve Slavičíně a na Valašskokloboucku. Rozhodně by návštěvníci neměli vynechat **Valašské muzeum v přírodě**, což je největší a nejstarší muzeum svého druhu u nás. Nachází se v Rožnově pod Radhoštěm a ve třech areálech přibližuje různé formy tradičního stavitelství a bydlení na Valašsku.

Jádro nejstarší části Dřeveného městečka tvoří domy z rožnovského náměstí, které doplňují kopie větrkovického kostela, fojtství z Velkých Karlovic, pálenice z Lačnova, zvonice a další.

Významné památky: [27] [28] [29] [42]

Městská památková zóna Valašské Meziříčí: vyhlášena byla v roce 1992 a patří sem soubor 45 měšťanských domů z 16. a 17. století, při čemž nejhodnotnější z nich je dům U dvanácti apoštolů, budova radnice, farní kostel Nanebevzetí Panny Marie a renesanční zámek Žerotínů z poloviny 16. století.

Socha Radegasta na Radhošti: nachází se na Dolní Bečvě na hoře Radhošť. Autorem Radegasta, čili pohanského slovanského boha, je Albín Polášek. Socha vznikla v roce 1930 v USA a o rok později byla převezena z Frenštátu pod Radhoštěm, v rámci

Velmi důležitým místem Valašska je **památník v Ploštině**. Připomíná spolupráci ploštinských obyvatel, kteří pomáhali partyzánům v boji proti německým vojskům. Koope- race s partyzány byla vyzrazena a 19. dubna 1945 na tomto místě nechali nacisté vypálit celou osadu, kde zemřelo na 24 pasekářů. Památník Ploština se nachází v odlehlé části vizovických vrchů nedaleko Valašských Klobouk.[27] [28] [29]

Tab. 5. 10 – Kulturně-historické atraktivity Vsetínska

Kulturně-historické atraktivity
Rozhledna Čarták
Hrad Pulčín
Soubor valašskomeziříčských soch

Doplňující informace o kulturně-historických atraktivitách viz Příloha 6.

5.4.3 Společenské atraktivity

Každý kraj má své zvyky, folklor či lidové tradice. Nejinak je tomu i na Valašsku. V tomto specifickém regionu se snoubí atmosféra lidových krojů a vesnických tancova- ček s městským folklorem a spoustou společenských akcí, poutí, jarmarků a slavností.

Koná se zde řada pozoruhodných kulturních akcí jako např. Svatovojtěšská pout' ve Slavičíně, hudební festival Hradní tóny či turnaj v šachu Hradní věž v Brumově-Bylnici, Valašské kumštování a jiné mikulášské, vánoční a velikonoční jarmarky. Určitě nejvíce akcí během roku nabídne rožnovský skanzen, kde se koná na 60 různých slavnostech, jež se zaměřují hlavně na lidové zvyky, obyčeje a starodávná řemesla. Vrcholem těchto slavností jsou v červenci konané tzv. **Rožnovské slavnosti**, při nichž ožívá dřevěné městečko na celý víkend. Střídají se zde hudební soubory z celého Valašska, ale i z jiných regionů Evropy, aby ukázali, že lidové tradice ještě nevymřeli a do budoucna ani nevymřou. Festival je zpestřen různými soutěžemi, ukázkami řemeslné výroby a tanečními vystoupeními. [29]

I ostatní víscky ale mají co nabídnout. V Zubří se například koná slavnost lidové výšivky, v Zašové slavnost háčkování, v Liptále se konají **Liptálské slavnosti**. Ty se slaví většinou ke konci srpna v kulturním areálu bývalého zámeckého parku. Festivalu se již zúčastnilo 320 souborů (z nich 115 ze zahraničí). Taneční a pěvecká vystoupení doprovází bohatý program – řezbářské dny, vystoupení šermířů, slavnostní průvod a lidová zábava. Zahraniční soubory se obvykle představují i v okolních městech a obcích vsetínského a rožnovského regionu.

Ve Vsetíně se zase každým druhým rokem pořádá tzv. **Vsetínský krpec**. Mezinárodní folklorní festival Vsetínský krpec se koná od roku 2000 a tento rok bude slavit své desetileté výročí. Představují se na něm soubory z různých koutů Evropy (Slovensko, Polsko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Rusko i Indie) a tento festival patří k těm největším na Vsetínsku. Z domácích souborů se zde pravidelně představuje vsetínský soubor Vsacan a Jasénka nebo cimbálové muziky. Program neprobíhá pouze v centru města, ale i na periferiích. [29]

K oblíbeným společenským akcím patří také **Babí léto** ve Valašském Meziříčí, které má podporovat lidovou kulturní tradici a propojit ji s nynějšími trendy. Stejný účel mají i fašanky na vesnicích na celém Vsetínsku, nejznámější je **Fašank na Hornolidečsku**, kde se opět jedná o pochování basy před začátkem postní doby.

Valašská rallye: jedna z nejvýznamnějších automobilových rallye na Valašsku. Řadí se do kategorie akcí s dlouholetou tradicí, protože tento rok se bude konat už po devěta-

dvacáté. Atraktivní závody jsou velkým lákadlem milovníků rychlých kol z řad laiků i odborníků, kterých zde rok co rok přibývá. Už jen proto, že jde o úvodní podnik seriálu Mistrovství ČR. [30]

Valašské kumštování: jde o velmi zábavnou formu folkloru, jelikož se po čtyři dny setkávají ve Val. Kloboukách a Brumově malíři, sochaři, keramici a řezbáři z Čech, Moravy a Slovenska a pracují přímo na ulici. Takto vytvořená díla posléze putují do takzvané valašské lidové dražby. Zároveň probíhá soutěž o nejlepší slivovici, což je na Valašsku velmi oblíbený mok. [27] [29]

5.4.4 Wellness a sportovně-rekreační turistika

Valašsko je známé převážně pro svou zimní a letní turistiku. V létě se návštěvníkům nabízí síť značených turistických stezek a cykloturistických tras. V zimě potom nepřeberné množství lyžařských vleků, ski areálů a zimních běžeckých tras. V tomto regionu je také dostatek míst, kde můžete relaxovat, jít si zaplavat, zahrát squash, tenis nebo si zabruslit. Jediné, co zde zatím chybí, je síť cyklistických stezek, ale i toto se má v příštích letech realizovat.

Možností, kde člověk může relaxovat, kochat se přírodou a užívat si i kulturních akcí, je zde mnoho. Takové Velké Karlovice, což je větší obec mezi Vsetínem a slovenskými hranicemi, nabízejí návštěvníkům hned několik wellness hotelů, krásnou přírodu i zimní radovánky. Hotel Horal***, který se nachází na okraji Velkých Karlovic, nabízí krásnou přírodu beskydských lesů a Javorníků, wellness balíčky a indoorové i outdoorové aktivity (Golf club Horal, lanový park, snowtubing, GoGEN snowpark, bowling, squash i neobyčejné procedury). [28] [42]

Hotel Tatra***, jenž je také v Karlovicích, byl například nucen pro zvýšení klientely a spokojenosti návštěvníků vybudovat v roce 2005 nové wellness centrum. To majitelé vybudovali místo sklepů, kde nově můžete vyzkoušet fitness, saunu (finskou i parní), masáže, perličkové koupele a zábaly.

Wellness nabízejí také hotely Albácie s moderním designovým wellness – Val. Meziříčí, Eroplán a Relax v Rožnově pod Radhoštěm i fitness – wellness centrum Kohútek ve

Vsetíně.

Využít můžete také městské lázně ve Vsetíně, kde je venkovní i vnitřní bazén, tobogán, relaxační centrum, vířivka atd. a také krytý bazén v Rožnově.

Milovníci zimních sportů jsou zde také vítáni. Vyhlášené valašské kopce nabízejí lyžařům to nejlepší, co v zimě mohou – krásné a upravené svahy. K těm nejvyhlášenějším patří bezesporu lyžařská střediska na Soláni, na Pustevnách a na Razule. Doplňující informace o areálech viz Příloha 6. [28]

Oblíbeným prostředkem k využití volného času je kolo. Na Vsetínsku existuje síť značených cykloturistických tras, které vedou většinou lesem, a to na Valašskomeziříčsku a Kelečsku. Záměr je potom výstavba nové stezky pro cyklisty s názvem Cyklostezka Bečva, která má propojit obce Vsetínské Bečvy – Val. Meziříčí – Tovačov. Více o projektu viz Příloha 7. [43]

5.5 Kroměřížsko

5.5.1 Přírodní atraktivita

Kroměřížsko je jedním ze čtyř turistických regionů Zlínského kraje a jako takový má mnoho předpokladů pro rozvinutý cestovní ruch. Tento region se rozkládá na území Hané a to je známé pro svůj rovinatý ráz krajiny. Ale ani zde není výjimkou kopcovitý terén, i když žádné velké výšky nehledejte. Haná má kolem Kroměřížska mnoho luk a lesů v Chříbech, kolem Holešova se začíná krajina pomalu měnit v Hostýnské vrchy, které spadají do západních flyšových Karpat. K přírodním památkám, které jsou nejvíce vyhledávané, zařadíme předně **Podzámeckou a Květnou zahradu** v Kroměříži. Tyto zahrady jsou součástí komplexu arcibiskupského zámku a zahrady slouží nejen k procházkám, relaxaci a poznání, ale také se zde konají výstavy, koncerty nebo slavnosti. Cenná sbírka tropické a subtropické flory je k vidění ve dvou sklenících Hrubý a Tropický skleník a zahrady se zámkem byly v roce 1998 zapsány pro svůj neobyčejný architektonický ráz a jako vzor pro rozvoj krajinářské architektury v Evropě na Seznam světových kulturních a přírodních památek UNESCO. [27] [29] [44]

Významnou zámeckou zahradu vlastní také **Holešov**. Ta vznikla kolem holešovského zámku a je postavena ve francouzském stylu. Zajímavostí tohoto parku je systém vodních kanálů, které vrcholí do tvaru Neptunova trojzubce. V zámecké zahradě je k vidění i Růžová zahrada s pomníkem F. X. Richtera, holešovského rodáka, kapelníka, skladatele a hudebního teoretika. Zámecký park je také nedaleko Holešova v Přílepech.

Na území Kroměřížska se rozléhá několik přírodních rezervací jako např. Čerňava, Kelčský Javorník, Obřany (Chvalčov), PR Smrdutá a Tesák, který je vyhledávaným místem jak v létě, tak i v zimě (Chvalčov) a Sochová (Rajnochovice).

Navštívit můžete krásné rybníky v Chropyni i **přírodní park Záhlinické rybníky** mezi Kroměříží a Hulínem nebo nedalekou přírodní památku lom v Kurovicích.

Zajímavé je i **Arboretum Sola Gratia** v Bystřici pod Hostýnem, což je park v anglickém stylu na ulici Vinohrádek. [44]

5.5.2 Kulturně-historické atraktivity

Nejvýraznější kulturní a historickou památkou tohoto regionu je určitě v UNESCO zapsaný **arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži**. Je to letní arcibiskupská rezidence stojící na místě původního hradu ze 13. století. O přestavbu na zámek se zasloužil biskup Turzo. Zajímavostí tohoto zámku je rozsáhlá knihovna s více než 80 tisíci výtisky a obrazárna s unikátním exponátem Tiziánova obrazu Apollo a Marsyas. A když už budete v Kroměříži, nezapomeňte si prohlédnout také stavby **městské památkové rezervace**, ke které patří již zmíněný zámek, potom historické domy na Velkém náměstí a řada církevních staveb, z nichž nejvíce vyniká chrám sv. Mořice. Město Kroměříž dnes tvoří přirozené centrum Hané a okolí a je někdy nazýváno Hanáckými Aténami pro její památky nezměrné historické a umělecké hodnoty. [27] [29] [44]

Arcibiskupské vinné sklepy: zámecké vinné sklepy v Kroměříži byly založeny olomouckým biskupem Brunem ze Šaumburku a jsou dalším místem v tomto krásném městě, které by neměl návštěvník vynechat. Využít lze komentované prohlídky s ochutnávkou i s koupí vína.

Další významné památky jsou uvedeny v tabulce 5. 11 a informace o jednotlivých atraktivitách lze naléznout v příloze 9.

Tab. 5. 11 – Kulturně-historické atraktivity Kroměřížska

Kulturně-historické atraktivity
Svatý Hostýn
Hrad Cimburk
Zámek Chropyně
Skanzen v Rymicích
MPZ Holešov

Na Hané si návštěvníci mohou prohlédnout také jeden z mnoha zámků (Bystřice pod Hostýnem, Koryčany, Hoštice, Zdounky, Cetechovice, Kvasice, Přílepy, Střílky, Žeravice), hradů, kostelů, kapliček atd.

5.5.3 Společenské atraktivity

Haná je krásný kraj, který se pyšní dodnes bohatými lidovými zvyky, slavnostmi, tancem a také pestrými kroji. V regionu se pravidelně konají dožínky, hody nebo masopustní oslavy. Obyvatelé Hané jsou proslulí svou bodrou a laskavou náladou a především osobitým nářečím. Kroměříž můžeme charakterizovat jako město, kde jsou vytvářeny podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, pořádají se zde konference regionálního, celostátního i mezinárodního významu, hudební festivaly, výtvarné výstavy a město je celkově známé svým kladným vztahem k hudební i výtvarné kultuře.

V regionu můžete navštívit mnoho galerií, divadel, kin, klubů, muzeí, při čemž to s největší expozicí hanácké lidové tvorby sídlí právě v Kroměříži. **Muzeum Kroměřížska** nabízí ke zhlédnutí stálou expozici Příroda a člověk, která mapuje vývoj fauny a flory na území Kroměřížska od starší doby kamenné po příchod Slovanů. V současné době galerie a muzeum nabízí novou expozici s názvem „Historie ukrytá pod dlažbou“ a jde o unikátní podívanou, která všechny návštěvníky zavede do podzemních historických sklepů kapitulního domu na Velkém náměstí.

Další významnou akcí Kroměříže je **Kroměřížské hudební léto** pořádané každoročně v září. Pětice koncertů vážné hudby je ke slyšení ve sněmovním sále Arcibiskupského

zámku. **Festival Forfest** se také koná v Kroměříži a jedná se o mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením a navštívit jej můžete v kroměřížských kostelech a zámku. A ještě jeden zajímavý festival se koná v Kroměříži a to **Mezinárodní festival vojenských hudeb**, který pořádá Armáda České republiky. Akce probíhá zpravidla na začátku září a představují se na něm dechové orchestry z celého světa. Čtyřdenní festival vrcholí velkým koncertem na velkém náměstí. [29]

Jednou z navštěvovaných akcí jsou **Hanácké slavnosti** pořádané v Chropyni každý liché rok poslední květnovou nedělí. Jedná se o přehlídku lidových souborů v krojích i lidového umění provázenou dechovými muzikami. Slavnosti se odehrávají v prostorách zámeckého parku a na náměstí svobody a začínají Jízdou krále Ječmínka s krojovanými jezdci na koních. [29]

Mezi společenské akce bezpochyby patří již 30 let se odehrávající **Chřibský maraton**. Jedná se o vytrvalostní běh z kroměřížského stadionu přes Kvasice, Chřiby a Zdounky zpět na stadion v Kroměříži. [29] [44]

Jiná neméně důležitá akce se koná v Holešově, kde již od roku 2001 slaví **Týden židovské kultury**. Festival se pořádá většinou v Šachové synagoze a návštěvníci se na něm mohou dozvědět něco z historie a kultury Židů, jsou zde pořádány výstavy, koncerty a krátké filmové prezentace.

5.5.4 Wellness a sportovně-rekreační turistika

I region Kroměřížska má určitě co nabídnout v této oblasti. Je zde několik sportovních center, koupališť – krytých i venkovních, pěších turistických tras, cyklostezek i zimních sjezdovek. Také wellness a relaxace jsou v tomto regionu zastoupeny a to hned v několika městech. Sice zde nenajdeme v současné době ani jednu lázně (lázně v Chropyni, kde se léčil revmatismus, zničila v roce 1997 povodeň a nyní se mluví o jejich rekonstrukci), ale zato máte příležitost si odpočinout v nějakém relaxačním centru nebo v solné jeskyni. **Halos Salon** v Kroměříži nabízí mikroklimatickou solnou jeskyni a masážní křesla a **Relax centrum Zanzibar** zase whirlpool, finskou saunu nebo minibar. V Bystřici pod Hostýnem můžete navštívit **Masáže – Alexandra White**, jenž nabízí masáže pomocí lávových kamenů nebo havajské masáže. V tom samém městečku vám

odpočinek nabídne ještě podhostýnská solná jeskyně nebo regenerační centrum Harmonie.

V Holešově můžete využít Sportovní a rekondiční masáže, v Koryčanech zase Sportovní centrum s fitness, saunou a zahrát si můžete veškeré míčové hry.

Pro milovníky cyklistiky a s tím související poznávání přírody má Kroměřížsko vybudovaný systém cyklistických stezek na trasách: Držkovský okruh, okruh Hostýnské vrchy, Hostýnský okruh, okruh okolo Kroměříže, okolo Rusavy. V současné době je ve výstavbě nová cyklistická stezka Kroměříž – Kvasice, která by měla navazovat na evropskou cyklistickou síť EuroVelo vedoucí od Baltu až k Jadranu. Měla by vést podél břehu řeky Moravy až k fotbalovému hřišti v Kvasicích. Ještě mohu prozradit, že se v tomto případě se jedná o největší investiční akci roku 2009 Kroměřížska a jejím cílem je přiblížit region cyklistům z ČR i ze zahraničí, kteří by měli tuto stezku využít nejen jako průjezdnou, tím zvýšit návštěvnost dané lokality, popřípadě města Kroměříže.

Naopak v zimě se může návštěvník vydat do hor. K lyžování jsou výborné podmínky v **Lyžařském středisku Tesák**, který nabízí dva areály se třemi vleky s možností večerního lyžování. **Ski areál Troják** nabízí jak sjezdové, tak běžecké lyžování, ale nejen to. Také nabízí možnost zimní turistiky po hřebenech Hostýnských vrchů. Areál je uměle zasněžován, čili sezóna zde trvá klidně i 100 dní v roce. Pro běžkaře jsou tady také výborné podmínky. Mohou se vydat na jednu ze dvou upravených tratí a to z Trojáku směrem na Tesák, Tři kameny, Hostýn a dále do Bystřice pod Hostýnem a opačným směrem až do Valašského Meziříčí. [28] [29] [44]

5.6 SWOT analýza

Analýza SWOT identifikuje slabá a silná místa na základě analýzy atraktivit jednotlivých regionů a sumarizuje poznatky z ní získané. Zahrnuje také jednoduché, přehledné a objektivní odvození příležitostí a hrozeb, které může mít vliv na budoucí rozvoj regionu v oblasti ČR. Může být výsledkem komplexní analýzy nebo samostatným krokem.

Tab. 5. 12 – SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Charakter prostředí CR ve Zlínském kraji	
Bílé Karpaty zapsané v UNESCO	Nízká účast zahraničních návštěvníků
Kladný vztah k životnímu prostředí	Potenciál přírodního bohatství není zcela využit
Beskydy jako nejznámější oblast ve Zlínském kraji	Nízký úhrn srážek v zimním období snižuje účast na dovolené v tomto období
Luhačovické Zálesí a výskyt léčivých pramenů	Absence sjízdných vodních toků určených pro vodáctví
Zlínský kraj patří k nejvíce zalesněným krajům ČR	Nerozvinuté povědomí značky Východní Morava
Výhodná poloha (Slovensko, Rakousko)	Nerozvinutá identita Zlínského kraje
Výskyt CHKO	
Rozvoj hipoturistiky	
Nejlepší značení pěších turistických stezek v ČR	
Atraktivita Zlínského kraje	
Množství folklorních a hudebních festivalů	Zcela nevyužitý potenciál kulturních a společenských atraktivit
Silný zvyk zachovávat a pořádat folklorní slavnosti (především Slovácko a Valašsko)	Nízká úroveň kongresové a incentivní turistiky
Nejnávštěvovanější místa v ČR (ZOO Lešná, Skanzen v Rožnově pod R., Kroměřížský zámek)	Špatný stav některých historických památek
Střet tří etnografických oblastí (Haná, Valašsko, Slovácko)	Špatná kvalita vod v přírodních koupalištích
Významná a ojedinělá architektura Zlína spojená se jménem Baťa, zakladatelem obuvnictví	Malá marketingová podpora menších folklorních slavností
Množství míst pro rekreaci, sport, wellness	Nedostatečné využití potenciálu UNESCO a s tím spojená propagace Kroměřížska
Atraktivní ráz krajiny	
Náboženský cestovní ruch (Velehrad, Hostýn, Arcibiskupský zámek)	
Lázně (Luhačovice, Kostelec, Ostrožská Nová Ves)	

Přítomnost Baťova kanálu - plní účelovou funkci i funkci atraktivity	
Kulturní zvyklosti (divadla, výstavy, koncerty)	
Vysoká kvalita zařízení poskytujících stravovací a ubytovací služby	
Technická a dopravní infrastruktura	
Rozvoj letiště Kunovice	Absence rychlostních komunikací
Blízkost letišť Brno, Ostrava, Bratislava	Špatná železniční síť
Krajinný ráz vhodný pro budování cyklostezek a cyklotras	Celkově špatná dosažitelnost regionu převážně ve východní části
Sloučení regionálních cyklotras s nadregionálními trasami	Chybí rozsáhlá síť dálnic (Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště)
Výskyt četných naučných pěších stezek	Slabá síť hraničních přechodů se Slovenskem
Rozvoj vodní cesty Baťův kanál	Absence mezinárodního letiště
Funkční síť městské hromadné dopravy ve velkých městech	Chybí plochy pro parkování a s tím spojené služby
Dostatečná silniční síť v rámci regionu	Katastrofální stav vozovek nižších tříd
Propracovaná síť inženýrských sítí (odpady, telekomunikace, elektrické sítě)	Na silnicích I. třídy chybí odpočívadla
	V kraji je nedostatečný počet cyklobusů i skibusů
	Velmi špatná dostupnost Zlína
	Malé obce trpí nedostatečným autobusovým spojením
	Absence zařízení poskytujících stravovací a ubytovací služby podél cyklostezek
	Chatové oblasti postrádají odpadní sítě
	Nepříznivá dostupnost mobilních sítí především v oblasti Bílých Karpat a Chřibů
	Některým malým obcím chybí čistička odpadních vod
Služby v cestovním ruchu	
Dobrá dostupnost Turistických informačních center a jejich služeb	Absence hotelů vyšší kategorie
Přátelská atmosféra rezidentů	Jazykové schopnosti ve službách jsou omezeny
Slušná vytíženost HUZ	Personál hotelů nebývá hodnocen kladně
Rozsáhlá síť penzionů, ubytoven, hotelů	Velké cenové rozdíly v ubytovacích službách
Nabídka hotelů vyšší kategorie	Nevyužitý potenciál tzv. krajových specialit

Orientace hotelů na individuální požadavky zákazníka	Především ve Zlíně nedostatek hotelů třídy tři a čtyř hvězdičkových kategorií
Vysoká úroveň ubytovacích zařízení (Luhačovice, Uherské Hradiště)	Téměř nulová nabídka hotelů poskytujících kongresovou turistiku
Existence organizace CR v kraji	Omezené služby pro cykloturisty na stezkách
	Nedostatek zařízení poskytujících rychlé občerstvení (Vsetín, Luhačovice, Holešov)
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využit poptávku po specifických aktivitách (hipoturistika, snowtubing, paragliding, zorbing, karavaning, kemping atd.)	Snížená konkurenceschopnost regionu v souvislosti se slovenským a polským trhem i ostatními kraji ČR
Využit a rozšířit potenciál Kroměřížska s jeho památkami UNESCO	Jazyková i odborná bariéra odborníků působících v cestovním ruchu
Zaměření na příjezdový cestovní ruch (převážně turisté ze střední a východní Evropy)	Neuvědomění si silného vlivu CR na rozvoj malého a středního podnikání
Spolupráce s EU na projektech souvisejících s cestovním ruchem	Nedostatečná aktivita v inovování produktů CR
Rozšířit nabídku wellness programů a balíčků služeb s wellness tematikou	Možný budoucí zánik folklorních slavností a lidové tvorby
Mezinárodní i národní poptávka po kongresové a incentivní turistice roste – využít potenciál.	Globalizace
Kooperace regionu s ostatními kraji	Hospodářská recese a úbytek hostů v HUZ
Rozšiřovat síť cykloturistických tras a jejich možné napojení na mezinárodní stezky	Nefunkční marketingový přístup k propagaci regionu
Rostoucí segment seniorů a poptávka po agroturistice a venkovské turistice	Budoucí značná výstavba v krajině
Využit potenciálu krajových specialit v různých hostinských zařízeních s tematickým zaměřením (zabijačkové hody, sýry, pivo, slivovice, víno atd.)	Narušení konkurenceschopnosti jinými regiony, státy v oblasti lázeňství a wellness
Prodloužit vinné stezky na Uherskohradištsku	Pozvolný téměř zanedbatelný rozvoj turistické infrastruktury (Bílé Karpaty, Chřiby, Hostýnské vrchy)
Přetvořit areál Baťových závodů a využít jej pro univerzitní účely	Ekonomická a turistická stagnace Baťova kanálu
Spolupráce se Slovenskem	Prohlubování nejistoty s dostupností regionu a s tím spojená snížená konkurenceschopnost
Rostoucí poptávka po animačních a hotelových programech – využít potenciál	Pomalý přísun investic do CR

Rozvoj hipoturistiky a zachování dostihových drah	Nedokonalé využívání internetových technologií (propojení hotelových sítí s rezervačními systémy)
Větší propagace folklorních slavností	Malá síť platebních terminálů zvláště v ubytovacích zařízeních
Vyrovnat se v počtu HUZ s Jihomoravským a Severomoravským krajem (dosáhnout alespoň průměrných hodnot)	Chátrání kulturně-historických památek a pomalé investiční zásahy do jejich obnovy Nestabilní ekonomická a politická situace v ČR

Syntéza

- PŘÍRODA

S přírodou je spojeno odvětví životního prostředí a ekologie. Kraj má největší problémy s výfukovými plyny a s vytápěním domácností a průmyslových budov. Zlínský kraj má zájem na tom, aby se počet emisí i imisí snižoval a naopak aby se zlepšovala kvalita ovzduší, jak potvrzují programy zadané Zlínským krajem v roce 2002. O dva roky později byly zrealizovány mimo jiné „Program snižování emisí Zlínského kraje“ a „Program ke zlepšení kvality ovzduší Zlínského kraje“. Tyto programy vycházejí z trvalého zlepšování ovzduší ZK s cílem podpořit rozvoj regionu za podmínek trvale udržitelného rozvoje. Tento koncept se tedy neustále naplňuje a rozvíjí a v budoucnu se ukáže, jak velký podíl to může mít na rozvoj regionu. Také stav kanalizační sítě je v regionu fatální. Několik malých obcí do 2000 obyvatel nemá vybudovanou síť kanalizace a čističky odpadních vod, což je pro stav kvality vod v potocích zásadní problém, protože splašky z některých budov se splavují právě sem. Proto by bylo zapotřebí se touto problematikou zabývat a učinit opatření, aby i menší obce mohli mít kvalitní kanalizaci.

- STAV VODNÍCH PLOCH

S tímto problémem souvisí špatná kvalita vody v přírodních koupalištích, jak je tomu například v Pozlovicích na Luhačovicku. Zpráva o tom, že se v průběhu roku 2010 bude Pozlovická přehrada čistit, příjemně překvapila obyvatele Luhačovic a Pozlovic, tak také lázeňské hosty a v neposlední řadě nejvíce rybáře, kteří zde každoročně pořádají největší rybářské závody ve střední Evropě. S vybráním nánosů sedimentů se začalo

začátkem roku 2010 a znovu se má přehrada napustit v září téhož roku. Tato kvalitativní opatření, což je vyčištění vodní plochy, přinese zaručeně větší míru návštěvnosti hlavně v hotelích a penzionech v okolí přehrady a bezpochyby i celém Luhačovickém Zálesí.

- STAV PAMÁTEK

Dalším problémem je stav kulturních a historických objektů, které nevyhovují celoročnímu provozu a někdy provozu vůbec. Je zde silně nevyužitý potenciál těchto památek a chybí značná marketingová podpora. Je zapotřebí se zaměřit na efektivní obnovu zchátralých objektů, přivést je tzv. „zpátky k životu“ a poté zahájit propagační kampaň a zaručit tak jejich využití v cestovním ruchu. Například průmyslový areál SVIT ve Zlíně chátrá již několik let a řada cenných funkcionalistických budov spolu s ním. Město Zlín ovšem v současné době připravuje plán na rekonstrukci areálu, který navazuje na historické jádro města a obnovu infrastruktury. Ve svitu by tak mohli vyrůst muzeum, knihovna, univerzitní centrum, hotely a další budovy. Myslím, že rekonstrukce by velmi přispěla k návštěvnosti kraje, protože současný stav budov je opravdu katastrofální.

- AREÁL SVITU

V tomto areálu se nachází také budova zlínského mrakodrapu, která jako součást nabídky cestovního ruchu na Zlínsku, není vůbec dobře řešena. V přízemí tohoto objektu se nachází stálá expozice fotek a plánů z výstavby mrakodrapu a pojízdný kancelářský výtah. Myslím, že by bylo rozumné přestěhovat nedaleké Obuvnické muzeum z Náměstí Práce do prostor mrakodrapu, rozšířit expozici o další unikátní předměty z jiných koutů světa a celkově tuto expozici obohatit a udělat z ní větší stálou výstavu s možností obměny exponátů. Navíc by prostory byly využitelné pro různé bankety, rauty, výstavy umělců apod.

Velkým přínosem pro region bude jistě otevření kongresového centra, to by mělo být dokončeno ke konci roku 2010. Město má s objektem velké plány, chce zde pořádat samozřejmě v první řadě kongresovou a manažerskou turistiku a také konání nejružnějších společenských akcí a dokonce zde má sídlit Filharmonie Bohuslava Martinů.

- PROPAGACE REGIONU

Taktéž silnou předností regionu je fungování Centrály pro cestovní ruch Východní Moravy, o.p.s., která se byla vyčleněna a založena Zlínským krajem v roce 2007. Jejím úkolem je propagovat region Východní Moravy, ve všech jejích formách od přírodních atraktivit po folklorní slavnosti a tak maximálně využívat potenciál turistického regionu. Myslím si ale, že ne všechny folklorní a lidové slavnosti jsou zcela dobře marketingově podporovány a tak není využit jejich silný potenciál. Na území Zlínského kraje se vyskytuje během roku celá škála slavností a všechny si zaslouží pozornost, protože právě zde na východě Moravy se lidé snaží tradice udržet do budoucna a nechtějí, aby zanikly. Proto by měla tato organizace zmapovat všechny větší i menší akce a prostřednictvím informačních kanálů je propagovat tak, aby si každý návštěvník mohl zvolit. Myslím si také, že by bylo vhodné využívat a podporovat více portál KUDY Z NUDY www.kudyznudy.cz, který je podle mého názoru velmi dobře řešen a je tudíž velmi přehledný.

- DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Další neméně důležitá oblast, která může rozvoji CR velmi napomáhat, je dopravní infrastruktura v kraji. Ta je ovšem ve velmi špatném stavu. Napojení rychlostních komunikací na dálniční systém chybí třem ze čtyř velkých měst a stav některých vozovek je doslova katastrofální. Jediným městem, kde je dálnice dostavěna, je Kroměříž, zde se jedná ale pouze o několik kilometrů. Zlínský kraj má nejmenší počet kilometrů dálnic i rychlostních silnic a tudíž je celková dostupnost kraje velmi špatná. S tím samozřejmě také souvisí návštěvnost regionu, která v poslední době zaznamenává pokles. Jediným možným řešením této situace je vybudování rychlostních silnic, dálničních obchvatů a silnic I. třídy a rovněž oprava i rozšíření stávajících vozovek. Tak se zlepší dostupnost Zlína a především Vsetínska, kde je situace opravdu vážná. S tímto tématem souvisí i špatný stav chodníků ve městech a nedostatek parkovacích ploch.

Se železniční dopravou je to velmi podobné. Z Vizovic by mohla pokračovat trasa železnice na Valašskou Polanku, tak jak to zamýšlel už Baťa a potom dále na Slovensko. Využití takové dráhy je zřejmé na první pohled. Nejen že by fungovala pro osobní intervalovou dopravu, ale rovněž pro nákladní dopravu ze směru Želechovice na Sloven-

sko.

Vlastní využití mám i pro Baťův kanál vybudovaný na řece Moravě. Zde by bylo možné prodloužení plavebního kanálu a napojení na systém rakouských a slovenských vodních kanálů. Systém by byl využíván rakouskými, slovenskými a našimi turisty ke vzájemné návštěvě. Vybudování kanálu by vedlo k vylepšení vzájemných vztahů mezi Rakouskem a ČR. Rakušané by našim turistům mohli nabídnout krásy své země. Pro Rakušany bude návštěva našeho regionu zajímavá zejména z hlediska vinařství.

- CYKLOSTEZKY

Dalším úskalím v rozvoji CR jsou cyklostezky. Zlínský kraj má poměrně hustou síť cyklotras, ale vybudovaných cyklostezek o poznání méně. V dnešní době se člověk více stará o své tělo, navštěvuje wellness centra, chodí cvičit a plavat, a proto se cyklistika stává čím dál tím více oblíbenou aktivitou. Cyklostezky by neměly chybět v každém turisticky zajímavém regionu, ovšem Zlínský kraj je v tomto ohledu velmi průměrný. V tomto kraji by se měly vytipovat zajímavé přírodní lokality a vybudovat stezky nové nebo rozšířit ty stávající a napojit je na nadregionální stezky EuroVelo. Také by se měly stezky certifikovat do programu „Cyklisté vítáni“, kde určitá cyklostezka musí splňovat několik kritérií jako např. mít podél trati stravovací a ubytovací služby, servis, informační tabule atd.

- VYUŽITÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

Chtěl bych ještě doplnit, že podnikatelské subjekty se také mohou zapojit do cestovního ruchu, a to nejen fyzicky, ale také ekonomicky. Do roku 2013 je totiž možné žádat o finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie na projekty, které se zaměřují na vznik nebo rozvoj stávajícího cestovního ruchu. Myslím si, že toto je šance, jak se zaměřit na byznys v CR, který bude v budoucnu prosperovat. Stačí se podívat na cílovou skupinu lidí v důchodovém věku, která v poslední době zaznamenává značný růst. Základním parametrem tohoto segmentu lidí je to, že mají stálý příjem a dostatek volného času a hlavně chtějí cestovat.

6 DOPORUČENÍ A ZÁVĚR

6.1 Doporučení

Jedním ze základních faktorů vzniku masového cestovního ruchu je stabilní politická situace v zemi. V tomto směru je Česká republika ve výhodné situaci, protože ji v současné době neohrožuje žádný válečný konflikt, který by způsobil značný odliv turismu.

Zlínský kraj se tak stává destinací České republiky, která je vyhledávaným místem jak pro zahraniční návštěvníky, tak i návštěvníky domácí. Primárním pilířem této destinace je významná poloha, krásná příroda a multikulturní život tří etnografických oblastí.

DOPORUČENÍ V BODECH:

- ZLEPŠENÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY
- VYUŽÍT POTENCIÁL PAMÁTEK ZAPSANÝCH V UNESCO
- SPOLUPRÁCE S EVROPSKOU UNIÍ
- ROZŠÍŘIT WELLNESS PROGRAMY
- KOOPERACE PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ S KRAJEM
- VĚTŠÍ PROPAGACE FOLKLORU
- VZNIK ANIMAČNÍCH PROGRAMŮ V HOTELÍCH

Rozvoj cestovního ruchu je opravdu dlouhodobá záležitost a je zapotřebí spolupráce všech subjektů, které se na něm podílejí. Zde vyvstává otázka, do jaké míry jsou ostatní regiony schopny spolu navzájem kooperovat a totéž platí o součinnosti slovenské i rakouské strany. Protože jedině tehdy, když spolu budou regiony spolupracovat na projektech cestovního ruchu a budou si pomáhat, bude cestování příjemnou záležitostí i do budoucna.

6.2 Závěr

Cestovní ruch je velmi zajímavé odvětví a do budoucna by se mohl stát velmi ekonomicky významným pro rozvoj ČR i kraje samotného. Myslím si, že bude mít velký vliv na rozvoj Zlínského kraje potažmo všech ostatních regionů a přinese sebou co nejvíce investičních příležitostí pro rozvoj malého a středního podnikání v této oblasti. V této práci jsem chtěl primárně poukázat na jedinečnou oblast v České republice - Zlínský region. Analýzou základních atraktivit ve Zlínském kraji jsem chtěl hodnotit plusy tohoto regionu a využít tyto poznatky k odstranění některých nedostatků, které se v tomto kraji objevují.

Cílem analýzy bylo zhodnocení atraktivit Zlínského kraje a na základě toho a z hlediska vlastního posouzení, musím konstatovat určité výstupy. Z hlediska mikroregionů si myslím, že všechny splňují standard tak, aby se CR mohl nadále rozvíjet. Nejhůře ovšem dopadlo Vsetínsko, které leží nejvýchodněji. Je zde velmi špatná dostupnost, Vsetínsku chybí rozsáhlá síť cyklostezek a většina památek je ve špatném technickém stavu a neodpovídají celoročnímu provozu.

Z hlediska atraktivit. Přírodní atraktivity hodnotím jako dostatečně zajímavé z pohledu CR. Stezky v krajině jsou vyznačeny, buduje se síť naučných stezek, stezky „zdraví“, parky pro děti. Beskydy jsou nejznámější přírodní atraktivitou kraje a roste popularita i dalších krajinných oblastí, které se specializují na domácí návštěvníky.

Kulturně-historické atraktivity nelze hodnotit jinak než velmi průměrně. Je zde silné zastoupení památek tohoto charakteru, ale není zcela využito jejich potenciálu. Jak jsem již uvedl, památky chátrají a na rekonstrukce není dostatek finančních prostředků. I přesto všechno se ale v tomto ohledu udržují alespoň památky nejvýznamnější (zlínský mrakodrap, zámek v Kroměříži, židovská bazilika v Uherském Hradišti, Valašské muzeum v přírodě a skanzen v Rožnově pod Radhoštěm aj.). K obnově některých památek přispěl projekt Zlínského kraje „Program na regeneraci MPR a MPZ“ v roce 2009, kdy finanční prostředky pomohly zejména městu Slavičín a Uherský Brod. Doufám, že v podobných projektech se kraj bude angažovat i v letech následujících.

Společenské atraktivity hodnotím naopak velmi kladně. Ty velké akce mají dobře pro-

pracovanou marketingovou podporu, ty menší o poznání méně, ale i tak si myslím, že toto odvětví bude pro rozvoj ZK klíčové. Mísí se zde hudba, dobré jídlo, slivovice a kvalitní víno a to vše za doprovodu vlídné a přátelské atmosféry zdejších lidí.

A poslední kategorií je wellness a sportovně-rekreační turistika. Tady si myslím, že nabídka je dostatečná, co se týče sportovišť, bazénů, cyklotras i pěších značených tras. Horší je to ale s cyklostezkami, kterých ale v poslední době přibývá a také s nabídkou wellness služeb. Tyto služby jsou ve světě velmi žádané, a proto střediska, která wellness nabízejí, vytvářejí pro zákazníka individuální balíčky služeb. Bohužel u nás toto zdaleka není vyřešeno a programy na míru jsou spíše výjimkou. Je zapotřebí se touto problematikou zabývat, protože wellness bude produktem budoucnosti a pro generaci, která se rodí nyní, bude wellness už samozřejmým standardem.

Doufám, že destinace Zlínský kraj se stane vyhledávaným místem České republiky, poněvadž ho považuji za velmi krásné místo, kde jsem strávil celý svůj dosavadní život a doufám, že se naplní všechny cíle, které si Zlínský kraj vytyčil, tak aby se tento nádherný kus země stal hojně navštěvovaným a turisté se sem vždy rádi vraceli.

Bakalářská práce mi pomohla si uvědomit, že Zlínský kraj je opravdu velmi zajímavým turistickým regionem, že je zde opravdu velký potenciál, který by měl být v budoucnu využit. Cílem práce bylo upozornit na nedostatky a kvalifikovat možná řešení, která by přispěla k rozvoji CR v tomto kraji. Myslím, že cíle této práce tímto byly splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DROBNÁ, Daniela ; MORÁVKOVÁ, Eva . *Cestovní ruch : pro střední školy a veřejnost*. Praha : Fortuna, 2007. 208 s. ISBN 80-7168-901-7.
- [2] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.
- [3] Český statistický úřad [online]. 2007 [cit. 2010-04-12]. Jaký je podíl cestovního ruchu na ekonomice ČR?. Dostupné z WWW:
 <http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/jaky_je_podil_cestovniho_ruchu_na_ekonomice_cr20061110>.
- [4] HESKOVÁ , Marie a kol. *Cestovní ruch pro VOŠ a VŠ*. 1. Praha : Fortuna, 2006. 149 s. ISBN 80-7168-948-3.
- [5] Český statistický úřad : Základní definice [online]. 2006 [cit. 2010-04-12]. 2. Metodické vysvětlivky . Dostupné z WWW:
 <<http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/itisk/3A003DC193>>.
- [6] Agentura CzechTourism [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Nové rozdělení turistických regionů České republiky. Dostupné z WWW:
 <<http://www.czechtourism.cz/media/tiskove-zpravy/nove-rozdeleni-turistickyh-regionu-ceske-republiky.html>>.
- [7] PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu* . 1. Praha : Grada Publishing, a.s., 2006. 341 s. ISBN 80-247-1014-5.
- [8] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketingový management turistické destinace* [online]. Cestovní ruch, 2001. Oborová práce. Západočeská univerzita v plzni. Dostupné z WWW: <<http://www.cestovni-ruch.cz/skolstvi/destinace.php>>.
- [9] KIRÁLOVÁ, Alžběta. Vytváření organizací cestovního ruchu (OCR) v turistických regionech. Agentura CzechTourism [online]. 2005, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW:
 <<http://www.czechtourism.cz/files/regiony/destin/organizacecrvregionech.pdf>>.

- [10] KIRÁLOVÁ, Alžběta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha : Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.
- [11] *Zlín - průvodce městem*, Vydal magistrát města Zlína, Zlín, 2002 – propagační literatura.
- [12] DAVID, Petr; SOUKUP, Vladimír. *Velká turistická encyklopedie - Zlínský kraj*. 1. vyd. Praha : Euromedia Group, 2008. 264 s. ISBN 978-80-242-2076-5.
- [13] COOLBERGEN, Addy; TUINSTRA, Catrinus. *The Tourism Market in the Czech Republic*. 1. vyd. Český Krumlov : Studio No. 13, 1997. 126 s.
- [14] *Zlínský kraj.net - Regionální informační portál : Historie Zlínského kraje* [online]. 2007 [cit. 2010-04-12]. O Zlínském kraji. Dostupné z WWW: <<http://www.zlinskykraj.net/okraji.php?okraji=historie>>.
- [15] HORÁČKOVÁ, Vladimíra. *Program rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji* [online]. 2005 [cit. 2010-04-12]. Zlínský kraj - Informační portál. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=29586&nid=3333&doctype=ART>>.
- [16] *Ředitelství silnic a dálnic ČR : 1 Základní údaje a délky* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Silnice a dálnice v ČR. Dostupné z WWW: <[http://www.rsd.cz/rsd/rsd.nsf/0/AE55C3DAD269424BC12575CB0050A3A7/\\$file/RSD2009cz.pdf](http://www.rsd.cz/rsd/rsd.nsf/0/AE55C3DAD269424BC12575CB0050A3A7/$file/RSD2009cz.pdf)>.
- [17] *Ředitelství silnic a dálnic ČR : Silnice I. třídy* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Silniční a dálniční síť. Dostupné z WWW: <<http://www.rsd.cz/doc/Silnicni-a-dalnicni-sit/Silnice/silnice-itrid>>.
- [18] *Východní Morava* [online]. 2007 [cit. 2010-04-12]. O společnosti, kontakty. Dostupné z WWW: <<http://www.vychodni-morava.cz/centrala/14340/>>.
- [19] *Portál Zlínského kraje* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Ukončené projekty. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=6326>>.
- [20] *Portál Zlínského kraje* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Projekty v realizaci. Do-

stupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=6327>>.

- [21] *Agentura CzechTourism* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Nejnavštěvovanější turistické cíle v Česku 2008. Dostupné z WWW: <<http://www.czechtourism.cz/tiskove-zpravy/nejnavsteovovanejsi-turisticke-cile-v-cesku-2008.html>>.
- [22] URBANOVSKÝ, Zdeněk. *ZlinTIP* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Nástroje a protředky CCR VM k podpoře cestovního ruchu. Dostupné z WWW: <www.vychodni-morava.cz/informace/15500/element/60091/download>.
- [23] *ZlinTIP* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Marketingová strategie. Dostupné z WWW: <<http://www.vychodni-morava.cz/centrala/14087/>>.
- [24] *Značení kulturních a turistických cílů ve Zlínském kraji*, Vydal: Odbor strategického rozvoje Krajského úřadu Zlínského kraje, Zlín, 2006 – propagační literatura.
- [25] *Český statistický úřad* [online]. 2009 [cit. 2010-04-14]. HUZ a jejich využití ve Zlínském kraji 2000 až 2008. Dostupné z WWW: <www.czso.cz>.
- [26] *Turistický průvodce regionem: Zlínsko a Luhačovicko*, Vydal: Centrála CR VM, o.p.s., Zlín, 2008 – propagační literatura
- [27] MALIŇÁK, Jiří. *Zlínský kraj : města a obce Zlínského kraje : tradice, historie, památky, turistika, současnost*. Rožnov pod Radhoštěm : PROXIMA: Bohemia, 2003. 303 s.
- [28] *ZlinTIP* [online]. 2010 [cit. 2010-04-14]. Vyhledávání atraktivit. Dostupné z WWW: <www.vychodni-morava.cz>.
- [29] LANGEROVÁ, Blanka. *Zlínský kraj : Křižovatka folkloru*. 1. vyd. Praha : ACR Alfa, 2006. 351 s. ISBN 80-86408-14-0.
- [30] *Letos se jezdí k nám*, Vydal: Centrála CR VM, o.p.s., Zlín, 2009 – propagační literatura
- [31] *Luhačovice a okolí*, Vydal: SHOCart, spol. s.r.o. Zádveřice, 2008 – propagační

literatura

- [32] *Film Festival Zlín* [online]. 2010 [cit. 2010-04-14]. O festivalu. Dostupné z WWW: <<http://www.zlinfest.cz/cs/o-festivalu>>.
- [33] *Vizovické Trnkobraní* [online]. 2010 [cit. 2010-04-15]. Vizovické Trnkobraní, 20.-22.8.2010, areál likérky Rudolf Jelínek, Vizovice. Dostupné z WWW: <<http://www.vizovicketrnkobrani.cz/>>.
- [34] *Starý hanácký právo*, Vydal: Obecní úřad v Rackové, Racková, 2000 – propagační literatura.
- [35] CATHALA, Hana. *Wellness : od vnějšího pohybu k vnitřnímu klidu*. 1. Vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. 168 s. ISBN 978-80-247-2323-5.
- [36] *Turistický průvodce regionem: Slovácko*, Vydal: Centrála CR VM, o.p.s., Zlín, 2008 – propagační literatura
- [37] *Bařův kanál : Informace o unikátní vodní cestě* – propagační literatura
- [38] *Magazín Východní Moravy* – propagační literatura
- [39] *Lázně Hodonín* [online]. 2010 [cit. 2010-04-15]. První lázně na Jižní Moravě. Dostupné z WWW: <<http://www.laznehodonin.cz/>>.
- [40] *Léto plné rozmanitosti : Zlínský kraj* – propagační literatura
- [41] *CPA Delfin* [online]. 2010 [cit. 2010-04-15]. O nás. Dostupné z WWW: <<http://www.delfinub.cz/o-nas/historie.html>>.
- [42] *Turistický průvodce regionem: Valašsko*, Vydal: Centrála CR VM, o.p.s., Zlín, 2008 – propagační literatura
- [43] *Valašsko - Horní Vsacko* [online]. 2010 [cit. 2010-04-16]. Cyklostezka Bečva. Dostupné z WWW: <www.valasko-hornivsacko.cz>.
- [44] *Turistický průvodce regionem: Haná*, Vydal: Centrála CR VM, o.p.s., Zlín, 2008 – propagační literatura

SEZNAM ZKRATEK

A. T. I. C.	Asociace turistických informačních center
C. V. A. K.	Centrum volnočasových aktivit
CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČSSR	Československá socialistická republika
EU	Evropská unie
FIA	Mezinárodní automobilová federace (Fédération Internationale de l'Automobile)
HDP	Hrubý domácí produkt
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IC	Informační centrum
KRNAP	Krkonošský národní park
m. n. m.	Metrů nad mořem
MěÚ	Městský úřad
MFFDM	Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež
MIC	Městské informační centrum
MITS	Městské informační a turistické centrum
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPR	Městská památková rezervace

MPZ	Městská památková zóna
NUTS II	Nomenklatura územních statistických jednotek - region
o. p. s.	Obecně prospěšná společnost
PR	Přírodní rezervace
TIC	Turistické informační centrum
TIM	Turistický informační magazín
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
UNICEF	Dětský fond OSN
VM	Východní Morava
WTO	Světová organizace cestovního ruchu (World tourism organization)
ZK	Zlínský kraj
ZOO	Zoologická zahrada
OSN	Organizace spojených národů

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBR. 4. 1 – VYMEZENÍ ZK V MAPĚ ČR.....	24
OBR. 4. 2 – MIKROREGIONY ZK.....	24
OBR. 4. 4 – POČET ZAHRANIČNÍCH TURISTŮ A JEJICH PŘENOCOVÁNÍ V HUZ VE ZLÍNSKÉM KRAJI, 2004 – 2008	32
OBR. 4. 3 – POČET PŘENOCOVÁNÍ ZAHRANIČNÍCH A DOMÁCÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ V HUZ VE ZLÍNSKÉM KRAJI, 2004 - 2008.....	32

SEZNAM TABULEK

TAB. 2. 1 - SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU [4]	11
TAB. 2. 2 - TYPOLOGIE CR 1/2 [2]	12
TAB. 2. 3 - TYPOLOGIE CR 2/2 [2]	12
TAB. 4. 1 - SILNICE I. TŘÍDY PROCHÁZEJÍCÍ ZK [17]	27
TAB. 5. 1 – KAPACITA HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI, 2000 – 2008 [3]	39
TAB. 5. 2 – SROVNÁNÍ POČTU HUZ SE SOUSEDNÍMI KRAJI, 2008 [3]	40
TAB. 5. 3 – HUZ V OKRESECH ZK V ROCE 2008 [3]	41
TAB. 5. 4 – HUZ PODLE KATEGORIE, ZLÍNSKÝ KRAJ, 2008 [3]	41
TAB. 5. 5 – ZAŘÍZENÍ POSKYTUJÍCÍ STRAVOVACÍ SLUŽBY, ZLÍNSKÝ KRAJ, 2009 [28]	42
TAB. 5. 6 – KULTURNĚ- HISTORICKÉ ATRAKTIVITY ZLÍNSKA	48
TAB. 5. 7 – SPOLEČENSKÉ ATRAKTIVITY LUHAČOVICKA	51
TAB. 5. 8 – KULTURNĚ-HISTORICKÉ ATRAKTIVITY UHERSKOHRADIŠŤSKA	56
TAB. 5. 9 – PŘÍRODNÍ ATRAKTIVITY VSETÍNSKA	60
TAB. 4. 10 – KULTURNĚ-HISTORICKÉ ATRAKTIVITY VSETÍNSKA	61
TAB. 5. 11 – KULTURNĚ-HISTORICKÉ ATRAKTIVITY KROMĚŘÍŽSKA	66
TAB. 5. 12 – SWOT ANALÝZA	69

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1: SILNIČNÍ A DÁLNIČNÍ SÍŤ – ZLÍNSKÝ KRAJ 2010

PŘÍLOHA 2: POČET ZAHRANIČNÍCH HOSTŮ Z TOP 15 ZDROJOVÝCH ZEMÍ
V HUZ, ZLÍNSKÝ KRAJ, 2008

PŘÍLOHA 3: DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE A ATRAKTIVITY ZLÍNSKA A
LUHAČOVICKA [26] [27] [28] [29] [30] [12]

PŘÍLOHA 4: DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE A ATRAKTIVITY UHERSKOHRADIŠŤSKA
[29] [36] [37]

PŘÍLOHA 5: DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE O PŘÍRODNÍCH ATRAKTIVITÁCH
VSETÍNSKA

PŘÍLOHA 6: DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE O KULTURNĚ-HISTORICKÝCH
ATRAKTIVITÁCH VSETÍNSKA. [28] [29]

PŘÍLOHA 7: INFORMACE O LYŽAŘSKÝCH AREÁLECH VSETÍNSKA.

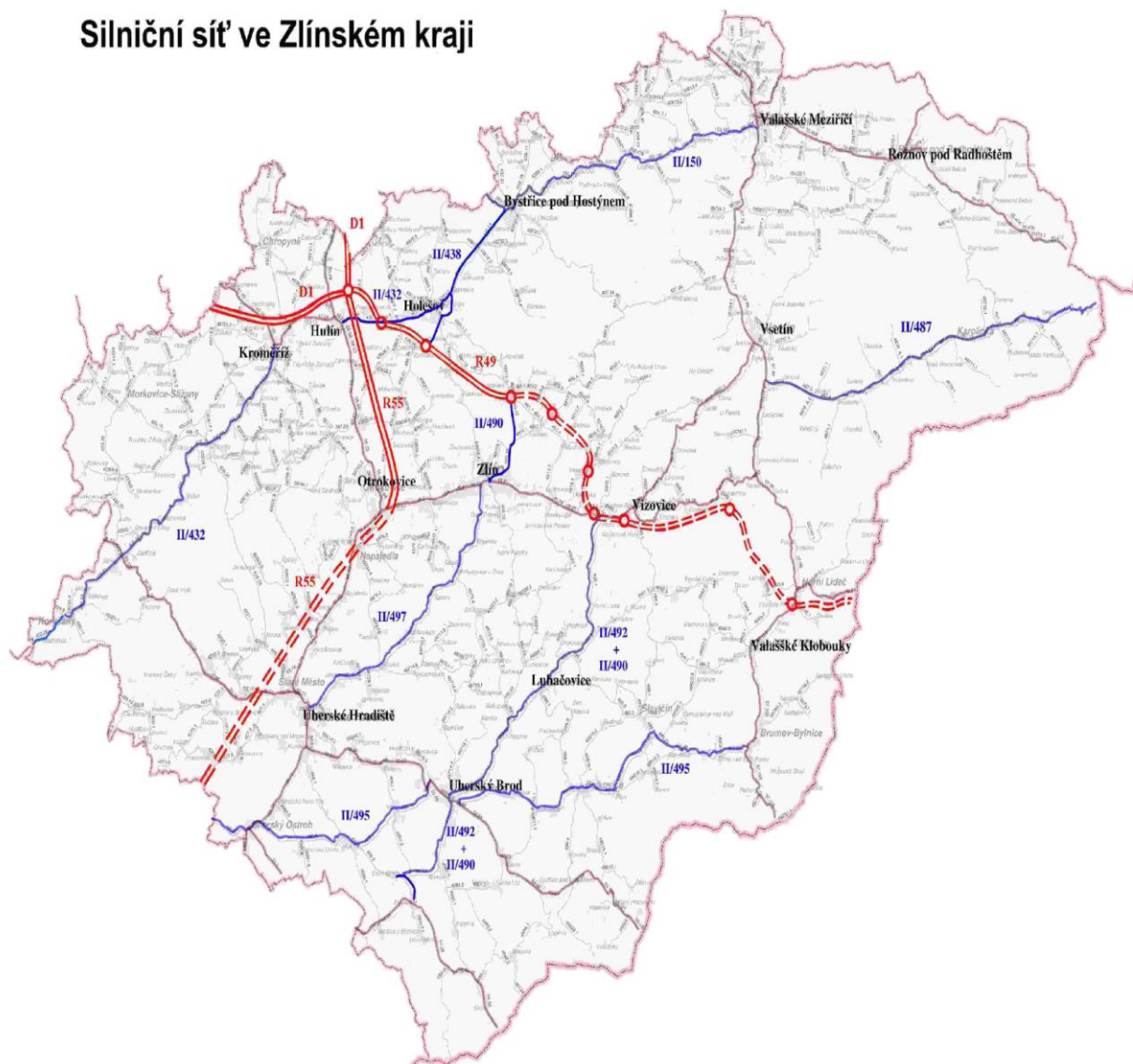
PŘÍLOHA 8: INFORMACE O PROJEKTU „CYKLOSTEZKA BEČVA“

PŘÍLOHA 9: DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE O KULTURNĚ-HISTORICKÝCH
ATRAKTIVITÁCH KROMĚŘÍŽSKA

PŘÍLOHY

Příloha 1: Silniční a dálniční síť – Zlínský kraj 2010

Silniční síť ve Zlínském kraji

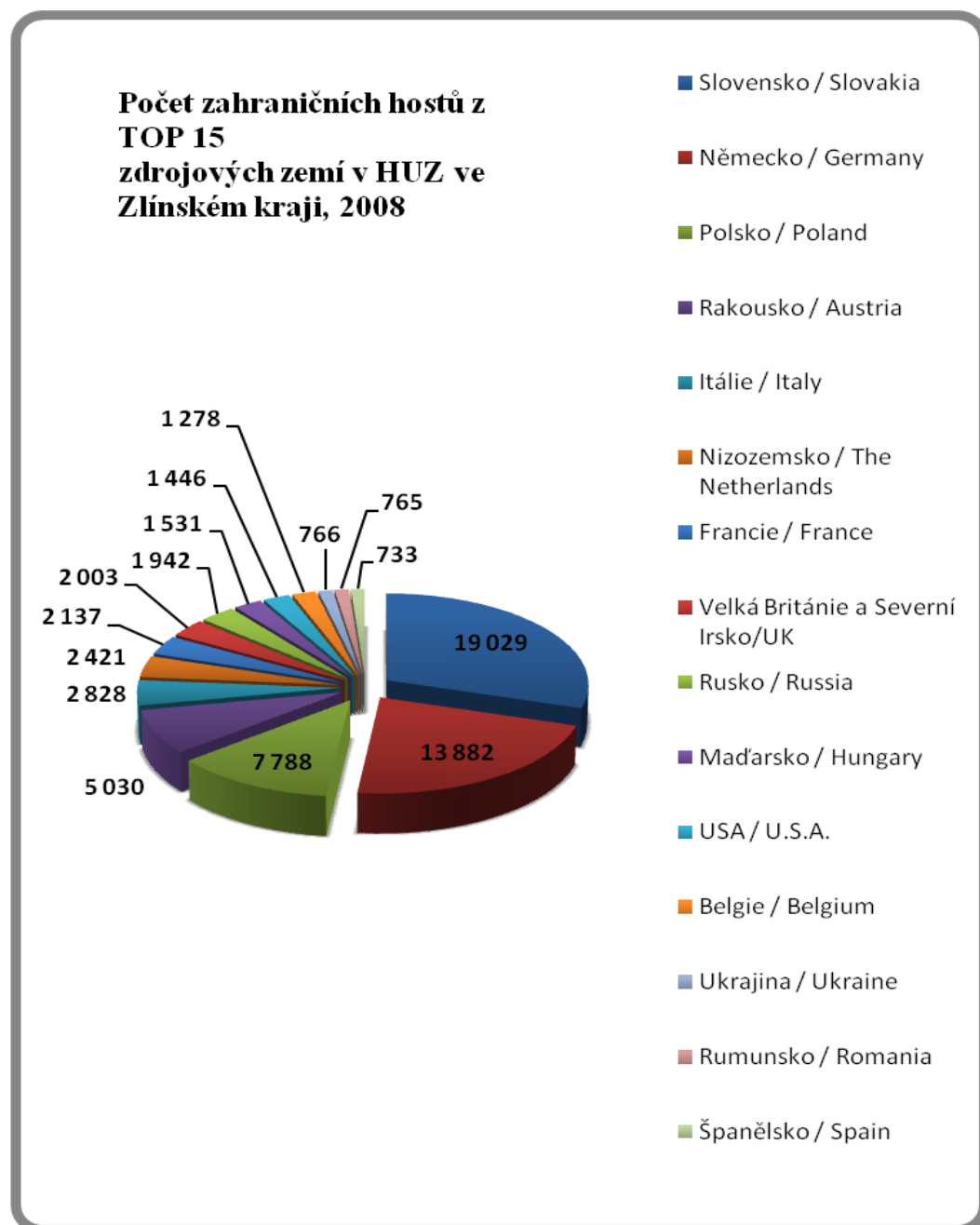

Zdroj: Ředitelství silnic Zlínského kraje: <http://www.rszk.cz/mapy>

Legenda:

- Silnice I. třídy
- Silnice II. třídy
- Dálnice (projekční příprava)
- Rychlostní komunikace (návrh)

Příloha 2: Počet zahraničních hostů z TOP 15 zdrojových zemí v HUZ, Zlínský kraj, 2008

Zdroj: Český statistický úřad: www.czso.cz

Příloha 3: Doplnující údaje a atraktivita Zlínska a Luhačovicka [26] [27] [28] [29] [30] [12]

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně: Zásadní význam pro rozvoj vzdělání ve Zlíně měl 14. říjen 2000, kdy tehdejší prezident Václav Havel podepsal zákon o zřízení Univerzity

Tomáše Bati ve Zlíně. První studenty přijala v roce 2001. Univerzita nabízí bakalářské, magisterské i doktorské studium. Po celou dobu své existence se univerzita deklaruje jako moderní, dynamická instituce. Navazuje kontakty doma i v zahraničí a vychovává absolventy, schopné najít si uplatnění nejenom v ČR, ale i v Evropě. Zájemci mohou studovat na Fakultě technologické, Fakultě managementu a ekonomiky nebo na Fakultě multimediálních komunikací. Studijní programy zahrnují také celoživotní vzdělávání a Univerzitu třetího věku. Mezinárodní vztahy udržuje UTB s univerzitami na Slovensku, v Číně, Kanadě, Rusku i Rumunsku a zapojuje se tak do četných mezinárodních projektů. Od roku 2004 začal univerzitě sloužit nový objekt na Jižních Svazích.

Hrad Malenovice: Část hradu je přístupná veřejnosti. Návštěvníci se mohou seznámit s hradními interiéry (tzv. malovaný sál s pozdně gotickou klenbou a dochovanými nápisy ze začátku 16. století, domácí kaple s malbami z poloviny 18. století, zařízení kanceláře malenovického velkostatku aj.) Přístupná je i hradní věž. Během návštěvní sezony se na malenovickém hradě konají koncerty, divadelní představení a vystoupení skupin historického šermu.

Výtvarné umění, fotografie a tematické výstavy nabízí expozice státní galerie **Dům umění** a ve zlínském zámku. Ve Zlíně dnes funguje více než deset soukromých galerií.

Unikátní stálá expozice známých cestovatelů **Zikmunda a Hanzelky** našla své místo v prostorách zlínského muzea. Tito čeští spisovatelé spojili se Zlínem i část svého života, proto při zdejším muzeu vznikla nadace Odkaz H + Z, která převzala správu nad jejím archivem.

Soukromé agentury pořádají ve Zlíně velké množství koncertů českých i zahraničních hudebních hvězd. Návštěvníci města mohou navštívit rockový klub či některou ze zábavních diskoték a klubů.

Vila Tomáše Bati: Výstavba započala v roce 1909 a dva roky poté ji dokončil profesor pražské Akademie výtvarných umění architekt Jan Kotěra, zakladatel moderní československé architektury. Na parkových úpravách se podílel také známý pražský zahradní architekt František Thomayer. [29]

Římskokatolický kostel sv. Filipa a Jakuba: Pochází pravděpodobně z 15. až 16. století a je jednou z dominant města. Jeho nynější podoba vznikla po přestavbě v letech

1800 - 1830. Oproti barokní podobě má širší a vyšší hlavní loď, okna jsou darem zlínských farníků. Ve zvonici jsou ocelové zvony z Vítkovic a varhany od bratří Riegrových z Krnova. V letech 1969 - 70 byla provedena rekonstrukce interiéru.

Muzeum obuvi: Základ expozice Muzea obuvi tvoří rozsáhlá sbírka historické a exotické obuvi sestavená firmou Baťa ve 30. letech 20. století. Sbírkový fond sleduje vývoj obouvání od 15. století až po současnost. Jsou zde umístěny různé typy obuvi ze všech obydlených kontinentů světa. Sbíрка byla poprvé představena veřejnosti v roce 1931. Zlínské muzeum patří k nejstarším obuvnickým muzeím na světě. [29]

Muzeum jihovýchodní Moravy: Spravuje rozsáhlé sbírkové fondy, které tvoří několik expozic ve Zlíně, v Malenovicích, ve Vizovicích, Luhačovicích a na Ploštině. Přírodovědný fond pochází ze sbírky hraběte Seilerna, studijního ústavu firmy Baťa a vlastních regionálních výzkumů. [28] [30]

Krajská galerie ve Zlíně: Milovníky výtvarného umění mohou do Zlína přilákat stálé expozice i příležitostné výstavy v Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně. Galerie, která sídlí v Domě umění, byla zřízena v roce 1953. Zaměřuje se na české umění 19. a 20. století, problematiku meziválečného Zlína, jeho architekturu a urbanismus. [29]

Dům umění ve Zlíně a památník T.Bati: původní Památník Tomáše Bati je nejvýraznějším architektonicky ceněnou stavbou Zlína. Prosklenou budovu navrhl architekt F. L. Gahura. Památník byl otevřený v roce 1933 k prvnímu výročí tragické smrti T. Bati.

Město v zahradách: O Zlínu se právem říká, že je městem zeleně. Do rozsáhlého a výborně udržovaného městského parku v centru města to je z každého místa města jen pár minut chůze. Typická baťovská architektura umožňuje i městským částem, které v centru bezprostředně přiléhají, vytvořit upravené zelené plochy. Městský park se táhne od Domu umění tzv. Gahurovým prospektem až do centra města a dále k řece Dřevnici. Vodní tok lemuje aleje stromů. Téměř všechny ulice ve Zlíně jsou osázeny stromy a zelenými plochami. Najít příjemná místa k odpočinku je ve Zlíně velmi snadné.

Hotel Společenský dům: je nejzajímavější a nejcennější památkou Otrokovic. Byl postaven v letech 1933 – 1936 podle plánů architekta Vladimíra Karfíka a svým půdorysem připomíná trojramennou vrtuli.

Barum rallye: Do své moderní podoby se trať Barum rallye začala formovat v 80. le-

tech 20. století. Začátkem devadesátých let minulého století se Barumka mohla v rámci kalendáře mistrovství Evropy chlubit koeficientem 10 a s ním i startovní listinou se jmény jezdců skutečně bojujících o evropský titul. Přesto vítězství v soutěži patřila v druhé polovině devadesátých let zejména jezdcům domácí špičky. Hlavním sponzorem a spolupořadatelem závodu je již po dvaatřicet let Barum Continental, spol. s r. o.

Trnkobraní, jež v roce 2010 oslaví 43 let od svého vzniku, založili vizovičtí nadšenci, aby oslavili nejvýznamnější plod tohoto regionu - švestku (valašsky trnku) i její tradiční, hodně oblíbený produkt – pravou valašskou slivovici. Trnkobraní se vymyká z konkurence jiných velkých festivalů především svou maximální žánrovou tolerancí. Jedině zde mohou vedle sebe účinkovat rockové hvězdy, pop stars, baviči, představitelé world music a nejlepší DJ's. K velmi euforické atmosféře přispívá i neopakovatelná chuť valašské slivovice nebo ojedinělá – mezinárodně proslulá – soutěž v pojídání švestkových knedlíků. Na pořádání „Vizovického Trnkobraní“ se podílejí světoznámá vizovická líčérka Rudolf Jelínek, Agentura Publikum a Kulturně společenské sdružení „Vizovické Trnkobraní“ společně s městem Vizovice.

V červenci se koná poblíž Luhačovic, přesně v obci Sehradice, festival dechové hudby **Maňasovy Sehradice**, který založil kapelník a rodák Sehradice Václav Maňas. Na tomto festivalu se setkává každoročně několik lidových a folklorních kapel, které hrají pro zábavu a poslech.

Hudební festival Janáček a Luhačovice se zase odehrává v Luhačovicích, jak už sám název napovídá. Jedná se o mezinárodní festival věnován českému skladateli Leoši Janáčkovi, který do lázeňského městečka přijížděl čerpat inspiraci. Od roku 1992, kdy se festival konal poprvé, si vybudoval pověst prestižní hudební události v ČR. Festival se tradičně koná v posledním červencovém týdnu. [26]

Dalším hojně navštěvovaným festivalem je mezinárodní hudební festival **Setkání muzikantů v Bílých Karpatech**, který můžete navštívit ve Valašských Kloboukách, Brumově-Bylnici a nově také v Luhačovicích. Kromě lidových a folklorních hudeb, cimbálových muzik a pěveckých souborů, vystupují na festivalu také folkoví zpěváci, varhaní interpreti, komorní hudby i jazzové kapely. [29]

Neznámá země, což je festival cestování, Zlín.

Setkání - stretnutie – přehlídka českých a slovenských divadelních souborů, Zlín.

Nový Zlínský salón – přehlídka obnovených zlínských salónů moderního výtvarného umění (trienále), navazující na slavné baťovské salóny z třicátých let minulého století či výstavy moderního avantgardního umění „Prostor Zlín“.

Festival populární hudby Zlíntalent – hudební show určená mladým autorům hudby.

Dostihové dny ve Slušovicích, Akademie Václava Hudečka v Luhačovicích, Valašský mikulášský jarmark ve Val. Kloboukách, Vánoční řemeslný jarmark v Luhačovicích.

Příloha 4: Doplnující údaje a atraktivita Uherskohradištska [29] [36] [37]

V regionu Uherského Hradiště je také situována **záchranná stanice volně žijících živočichů**. Stanice se nachází v Buchlovicích a sousedí se zámeckou zahradou, což je nejvýznamnější památka tzv. historické zeleně). Cílem této stanice je uzdravovat raněná zvířata a vypouštění uzdravených zvířat zpět do volné přírody. Pro veřejnost je přístupná expozice uzdravených, ale trvale handicapovaných zvířat. Stanice je součástí zámecného areálu **státního zámku Buchlovice**.

Státní hrad Buchlov: tento zachovalý hrad pochází z 13. století a je to výrazný symbol Slovácka.

Galerie Slováckého muzea: galerie nabízí stálou expozici „Umění jihovýchodní Moravy“, ve zbývajících třech sálech se pořádají výstavy českých i zahraničních autorů.

Městská památková zóna v Uherském Hradišti: nachází se v centru města, je zde dochovaný středověký půdorys s dvěma velkými náměstími a souborem jezuitských staveb.

Židovský hřbitov: nachází se v Uherském Ostrohu, pochází ze 17. století, ale roku 1954 byl zrušen kvůli rozsáhlému poškození, později byl přenesen o 100 m a zřízen nový a cenné náhrobky byly přeneseny s ním. Na hřbitově je na tři sta náhrobků a památník obětem holocaustu z roku 1959.

V regionu je postaveno také několik krásných zámků (Uherský Ostroh, Bílovice, Březolupy, Buchlovice) a téměř v každé vesnici stojí kostel nebo kaple. Je to dáno tím, že

Slované a další obyvatelé Slovácka byly velmi pobožní a do kostela nebo do kaple chodili s velkou pravidelností. [28] [29] [36]

Národní kulturní památka Hradisko sv. Klimenta: hradisko se vyskytuje v Osvětimanech a je to památka z doby Velké Moravy. [28]

Batův kanál: Batův kanál lemuje systém přístavišť (Staré Město, Babice, Uherské Hradiště, Veselí nad Moravou, Vnorovy, Strážnice, Skalica a další), kde mají návštěvníci možnost vystoupit a v každém městě si prohlédnout širokou škálu památek, historických budov, parků, muzeí atd. Na Strážnicku je velmi zajímavý skanzen „Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy“, kde si turisté mohou prohlédnout staré příbytky našich předků a vcítit se tak na pár chvil do minulosti.

Příloha 5: Doplnující informace o přírodních atraktivitách Vsetínska

Národní přírodní rezervace Kněhyně – Čertův mlýn: tato rezervace se nalézá u obce Prostřední Bečva a určitě by ji neměl žádný návštěvník při cestě na Vsetínsko opomenout. Rezervace je tvořena přirozenými lesními porosty horského typu na vrcholu a přilehlých svazích Kněhyně (1257 m nad mořem) a Čertův mlýn (1206 m nad mořem).

Pustevny: na tomto beskydském sedle se před vámi objeví nejedna nádherná turistická chata (Maměnka, Libušín, Tanečnica, Radegast a další). Těmto stavbám vdechl jedinečné kouzlo secesní architekt Dušan Jurkovič, známý také svými stavbami v Luhačovicích.

Přírodní památka Jarcovská kula: v obci Jarcová se můžete setkat s 8 m vysokou pískovcovou skalní věží, která je ve vertikálním směru rozdělena do pěti vrstev různého složení. K věži se také váže spousta pověstí a legend s místní lidé věřili, že je to pozůstatek nepatřičného jednání čerta.

Fauna park – Dětský ráj: tento park se nachází ve Valašském Meziříčí a jedná se o park s areálem soukromé ZOO, který se pro veřejnost otevřel v roce 2001 a rok od roku do tohoto parku přibývá mnoho různých druhů zvířat, která mohou návštěvníci sami krmit.

Příloha 6: Doplnující informace o kulturně-historických atraktivitách Vsetínska.

[28] [29]

Slovanské poutě, na Radhošť.

Rozhledna Čerták: rozhledna stojí na kopci Čerták poblíž hraničního přechodu Bum-
bálka a při krásném počasí je z ní vidět na Javorníky, Radhošť, Lysou horu a také na
Západní Tatry.

Hrad Pulčín: k vidění je ve Francově Lhotě a jedná se o skalní hrad, který vznikl ve 13.
století a zanikl v 15. století.

Soubor valašskomeziříčských soch: sochy jsou rozesety v centru Valašského Meziříčí,
nejznámější jsou na náměstí (socha Panny Marie – nejstarší na Moravě, socha sv. Flori-
ána), nedaleko náměstí, na mostě přes řeku Bečvu, stojí socha sv. Valentýna, na Masa-
rykově ulici jsou k vidění sochy sv. Pelhřima, sv. Libora, sv. Šebestiána a socha Panny
Marie. Za zmínku stojí také bysta T. G. Masaryka stojící v parku Botanika a bysta Fran-
tiška Palackého stojící před gymnáziem. Zajímavostí je soška Panny Marie od Ambrože
Špetíka, která je vystavena ve výklenku krásenské radnice a autor ji pronajímal městu
za symbolický jeden rohlík za rok.

Mnozí turisté využívají k návštěvě jeden z mnoha zámků, hradů, muzeí, galerií, ale také
jedno z mnohých divadel, kin či koncertních sálů. Na Vsetínsku je možno navštívit zá-
mek Kinských ve Val. Meziříčí, zámek Lešná, renesanční zámek Vsetín (sídlo muzea a
nejvýznamnější městská památka), Liptál nebo zámek Hošťálková. Na Valašsku se po-
stavilo i mnoho kostelů, jsou v každém větším městě i vesnici. Ve Vsetíně i ve Velkých
Karlovicích se můžete setkat se zachovalými židovskými hřbitovy, kde se dochovaly
původní náhrobky.

Příloha 7: Informace o lyžařských areálech Vsetínska.

Lyžařský areál Razula nabízí 4 sjezdové tratě a snowpark pro snowboardisty. Známa je
také sjezdovka Horal, kde se můžete vydat lyžovat i v noci, neboť zde funguje noční
osvětlení a lyžování tak dostává jiný rozměr. K dalším nejvyhledávanějším areálům
můžeme zařadit lyžařský areál Kyčerka a Machůzky (Velké Karovice), lyžařský areál
Rališka (Horní Bečva), lyž. areál Jasenka (Vsetín), ski areál Bůrov (Valašská Bystřice),
ski areál Troják – Hostýnské vrchy (hranice okresů Kroměříž, Vsetín, Zlín). [28] [42]

Příloha 8: Informace o projektu „Cyklostezka Bečva“

Do projektu se má zapojit na 9 obcí – Velké Karlovice, Nový Hrozenkov, Halenkov, Huslenky, Zděchov, Hovězí, Janová, Ústí u Vsetína a měst Karolinka a Vsetín. Projekt si klade za cíl zvýšit návštěvnost regionu v oblasti cykloturistiky a tím přispět k rozvoji této oblasti. Je v souladu s plánem rozvoje mikroregionu Valašsko – Horní Vsacko. [43]

Příloha 9: Doplnující informace o kulturně-historických atraktivitách Kroměřížska

Kroměřížsko je spjaté i s nejvýše položeným mariánským poutním místem na Moravě, **Svatým Hostýnem**. Nachází se poblíž Chropyně a Bystřice pod Hostýnem a z jeho vrcholu se už z dále tkví jeden z nejkrásnějších chrámů ve Zlínském kraji Bazilika Nanebevzetí Panny Marie. Na Hostýně najdete také Křížovou cestu Dušana Jurkoviče s údajně léčivým pramenem. Z vrcholu Hostýna se turisté mohou vydat několika značenými pěšími stezkami buď do Chropyně, Bystřice nebo po hřebenu na Tesák.

Hrad Cimburk: ve 14. století vybudovaný hrad stojící na kopci u Koryčan nad chřibskými lesy ve stylu francouzské gotiky.

Zámek Chropyně: v 17. Století nahradil zámek středověkou tvrz. Městečko Chropyně je podle legendy v samém srdci Hané a rodištěm bájného krále Ječmínka. Nachází se mezi Kojetínem a Kroměříží a návštěvníci kromě zámku mohou navštívit také kostel sv. Jiří nebo si zasportovat na cyklostezce Olomouc – Hodonín.

Skanzen v Rymicích: tak jak existuje skanzen na Valašsku, tak jeden je taktéž na Hané a ten představuje dřívější způsob života obyvatel východní Hané. Dochovalo se zde deset starobyklých řemeslných stavení z konce 18. a počátku 19. Století, o něž pečuje Muzeum Kroměřížska. Rymice se nacházejí severozápadně od Holešova a skanzen je otevřen po celý rok.

Městská památková zóna Holešova: Holešov leží na pomezí Hané a Valašska a je to známé místo proslulé svými památkami židovské kultury a židovský hřbitov jezdí navštěvovat i zahraniční turisté. Do památkové zóny města spadá v první řadě historické náměstí Dr. Edvarda Beneše, holešovský zámek, který je nově zrekonstruován a otevřen veřejnosti byl v roce 2009. Do zóny patří také soubor trinitářského kláštera a Zemanova kovárna.

